

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

II. évfolyam 5. szám (2. Jahrgang Nr. 5.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 május 1.

Az új korszak

A Szentlélek isteni személy

A «bűnbánat» személyes jóvátétel egy másik személlyel szemben, akit az ember elhanyagolt és megsértett. Ez az őszinte jóakarattal, amely legyőzi a tudatalatti kevélységet és beismeri az emberi gyengeséget, a mulasztásokat s a tévedéseket, a Teremtő Szellem előtt. Ez a döntő lépés, a visszatérés a személyes Szeretethez, aki nem kényszerít, csak vonz és lehetőséget ad. Ennek alapja az, hogy a Szentlélek itt él az emberben — a tudatalatti kevélységtől elnyomva vagy a tudatos bűnbánat által felszabadítva. A kevélység az örökös önámítás és önkínzás, mert mindent a saját téves elképzelései szerint akarna, azt is, amin úgysem tud változtatni. Az igaz alázatosság viszont a tárgyilagosság, amely mindenkit s mindent elfogad úgy, amint van. A teremtő Szellem és műve az első és örök valóság. Önámító mind, aki ezt kihagyja a számításából.

Tévednek, akik a Szentleket valami energia vagy az emberi személy formájában képzelik. Ez a képesség a Szentlélekben is megvan, de Ő végtelenül több: minden teremtett tökéletesség örök forrása. A láthatatlant csak látható műveiből s érezhető hatásaiból tudjuk felismerni. Az általa sugalmazott szentírásban s a teremtésben úgy mutatkozik be, mint egy mindentudó és mindenható személyes lény: a harmadik isteni személy. Csak a tisztán szellemi természetben lehetséges, hogy három önálló személy tökéletes egységben él, mert a szellemben nincs elkülönítő anyagi korlát. Ez a kijelentés viszont az emberi értelemhez szól, amely még a fizikai időben működik. A három személyt csak a sajátos tevékenységeik szerint tudjuk megkülönböztetni, amint ezek a történelmi időrendben megnyilatkoznak.

Az Atya a saját végtelen szelleméből s értelméből teremt, létrehoz s egyéni formákat ad. A Fiú az Atya örök akarata ebben a világban, a megtestesült Szeretet, aki a saját istenemberi testével és vérével megmenti a teremtényt a pusztulástól. Miután pedig a Fiú elvégezte munkáját a földön, a Szentlélek folytatja tovább az újításteremtést s a megtestesülést. Ő az isteni érzés a világban, a mindent átható, örök szeretet boldogító érzése. Ő maradt velem, amíg átszellemít engem is és bennem az anyagi világot. Még most szenvednem kell, mert érzem az alakító erők feszültségét. A születés és a halál között — ez a közös emberi sors. De már nem vak és nem türethetetlen, hanem boldog szenvedés, mert látom a célját s értelmét. Ez a Szentlélek érzése, amelynek kifejezésére azonban gyenge az emberszó...

A lélek legnagyobb ereje a hit

Az ember mindig a hittel kezd, mert elfogadja a tényeket, melyeket egyleg nem ért meg teljesen, csak lát és hall és tapasztal. De ez az értelmes hit egyre hatalmasabb tudássá válik —

még a kételkedések által is. Az is az igazságot keresi, aki kételkedik. Ma már tudományosan igazolt tény sok olyan dolog, amiben száz évvel ezelőtt még csak a szentírás kijelentései alapján hittek vagy kételkedtek.

A szentírás első mondataiból megtudjuk, hogy a teremtő Szellem első szava ez volt: «Legyen világosság! És világosság lett.» A mai atomfizika pedig kísérletileg igazolta, hogy valóban a fény alkatrészei, a fotónok jönnek létre legelőször és ezek hatására alakulnak ki az elemek. A világegyetem kiterjedési sebességéből visszafelé számítva azt is megállapították, hogy a fizikai világot kb. 10 milliárd évvel ezelőtt kezdődött. A megdöbbentő az, hogy a Szentlélek első szava a fény, amely egyre erősebben sugárzik a világban. — Gondolunk még erre, amikor a fényben járunk és látunk?

Amikor megalkotta az ember testét, «az órába lehelte az élet leheletét és így lett élőlény az ember». A friss levegő is a Szentlélek lehelete. — De gondolunk még erre, amikor lélegzünk?

A megtestesülés pillanatában így szól a názáreti Szűzhöz: A Szentlélek száll reád s a Magaságbeli ereje termékenyít meg téged és így gyermeked Isten Fia lesz. Krisztus pedig maga is a Szentlélekre hivatkozik, amikor betegeket gyógyít és holtakat kelt életre. Búcsúzásakor megígéri barátainak az Igazság Lelkét, aki elvezet a teljes megismerésre. Végül a keresztfán «az örök Lélek által önmagát ajánlja tiszta áldozatul Istennek», amikor ellobban ajkáról az utolsó emberi szó: Beteljesedett! Aztán lehajította a fejét s kilehelte a lelkét. — Tudjuk már, hogy nekünk s értünk lehelte ki akkor szent lelkét? Ezért állítja az apostol, hogy a keresztségekben a testünk a Szentlélek temploma lesz és Ő az, aki bennünk kimondhatatlan szavakkal fohászokodik. «Ha pedig bennetek van annak a lelke, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ő életre kelti a ti halandó testeteket is a bennetek lakó lelke által», — batorítja Pál apostol a római híveket.

Mindebből megismerhetjük a Szentlélek jelenlétét. Habár korlátolt értelmünk képtelen teljesen felfogni a Szentháromság titkát, a hit által megismerhetjük a valóságát és beláthatjuk az életközösségébe: az örök szeretet-egységébe. Erre a Szentlélek ad lehetőséget mindazoknak, akik nem nyomják el Őt tudatlanságból vagy titkos kevélységből. Ő nem kényszerít senkit, mert Ő az igazság s a szeretet lelke és a szabadság: «Az Őr ugyanis lélek s ahol az Őr lelke, ott a szabadság». Ahol azonban a gonosz szellem az Őr, ott a hazugság s a gyűlölet, a félelem s a kényszermunka. Ezt már megtapasztaltuk.

Ne felejtjük el, hogy a lélek legnagyobb ereje a hit és ehhez okos jóakarattal kell. Végül mindig az valósul meg, amit az ember hisz, nem pedig az, amit csupán gondol és kíván. Tehát ne higgyünk a hazugság szellemének, hanem az Igazság Lelkének, aki teljes és biztos tudáshoz vezet.

P. TERESCSÉNYI ÁGOSTON

Magyar anyák a nagyvilágban

Nagy titok az anyaság. «Eszemmel föl sem foghatom, méhemből hogyan képeztelek. Nem én adtam nektek életet s lelket, nem én alkottam tagjaitok. A Teremtő volt az, a Világmindenség Ura...», tanította a makkabeus édesanya gyermekeit.

Az édesanya új embernek ad életet. Elett, melynek kezdete ugyan van, de vége nem lesz.

A keresztény édesanya egy még mélyebb titok: nemcsak a testi élet eszköze, de a gyermek örök életének is közvetítője. Egy statisztikai tanulmány alapján a családban és leginkább az édesanya ajkáról tanulja meg a gyermek az imádságok 90 %-át. Egy nemrég magyarul is megjelent könyvecskéből olvashatjuk, hogy «az első jelentős könyvecskéből olvashatjuk, hogy «az első szociológiai kutatások határozottan arra a megállapításra jutottak, hogy «a család (főleg az édesanya) az egyes számú hithirdető» a modern társadalomban.

Ezen kettős anyaságon kívül a külföldön élő

magyar édesanyának van még egy harmadik anyasága is: amikor a magyarságra szüli és anyanyelvére tanítja gyermekét.

Kereken egy millió magyar édesanya él külföldön. Beleértve természetesen nemcsak Nyugatot, de Erdélyt, Felvidéket, Délvidéket és — Oroszországot is. Micsoda tömeg, erő és reménység!?

Erre az egy millió édesanyára az anyaságnak mindhárom formája hárul. A testi anyaság, mert a hivatalos «anya»-ország a szaporodás legalacsonyabb fokán áll. A keresztény anyaság, mert a hitlenség Nyugaton is, fenyegetőleg terjeszkedik. A magyar anyaság, mert soha ekkora nem volt a beolvadás veszélye, mint ma. Ahol 50 éve még virágzó magyar élet volt, ott ma kihaltólélel van a magyar szó; aki 14 éve költözött Nyugatra, ma már csak töri a magyart s gyermekeivel is idegen nyelven beszél.

A külföldi magyar édesanya szülő, pap és tanító egy személyben.

A hontalanságban élő magyar édesanyának van még egy különös hivatása: ő az egyetlen szilárd pont a megváltozott világban. Ő az otthon az idegenben, meghitt melegség a hűvös környezetben, «édes»-anya a keserűségekben, az egyetlen «enyém» az ismeretlenben. Ő az az archimedeszi szilárd támpont, amelyen függ a külföldi magyarság léte s jövője.

Egyre több külföldre szakadt család akad, ahol az édesanya idegenajkú. Kétségkívül az ilyen «vegyesházasság» különös problémát okoz. De sok példás házasságot is ismerünk és ez reményre jogosít.

Csodálatraméltó, hogy az első magyar asszony (nyugodtan nevezhetjük így Első szent Királyunk, Szent István feleségét, Gizellát) idegen származású volt, de nálánál nagyobb magyart és keresztényt, akinek férje is, fia is, honalapító és szent volt, keresni kell.

BALOGH VINCE

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Értésítő	Skandinávia

A tartalomból

Az új korszak	1. old.
Magyar anyák a nagyvilágban	1. old.
IV. Béla — második honalapító	2. old.
Laci	2. old.
«Magadnak teremtettél»	5. old.
A Szentlélek működése bennünk	5. old.
Segítség... TV...	7. old.
A római Szent István ház	7. old.
Szerelmem — házasság — család	8. old.

A Szentlélek hárfája

Mindezt ez a költői cím? Mi már meguntuk a lírázást, nekünk csak a tények beszélhetnek. Elektromosságok. Háromjokozatú rakéták. Televíziós közvetítések a holdról. Ez igen! ..

A mai gépemberek gondolkodása ez, mintha az agyuk zakatolása elnyomta volna a szív halk dobogását. Káprázatos fények közt szédítő sebességgel száguldoznak a földön s az űrben is. Bömből a rakétamotorok lángja süketítő robajjal. Ki hallja itt még a szél zúgását, amely a fák lombjában hárfáz? Az ifjú atomlovagok a saját alkotásaik ígéretében élnek és akkor sem ébrednek fel, amikor valami heves szélvész megrázza a földet. Mit érdeklí őket, hogy az árvíz s a föld-rengés tízezrek életét pusztítja el? De hol marad itt a magas tudomány? Hol az ember, aki már a világ urának képzeletét magáé? A technika csodái közt alig látják a Teremtő műveit. Ez a káprázat ma mindenkit fenyeget. Most kell talán beteljesednie a próféta szavának: «Pusztulással elpusztul az egész föld, mert senki sincs, aki a szívébe szállna?»

Mintha az ember elfelejtette volna, hogy a szív a legmélyebb megismerések szerve. Az agyukat megszállta a kétség s a rettegés a közeledő pusztulás borzalmától. Mi hiányzik még a nagy tudományból? Az, ami erőt is ad a roppant fizikai energiák helyes használatához. A lélek tudata, amely igaz és jó, mindenható. A test s az anyag önmagában semmit sem használ, mert a lélek az, ami él és élte. Hiábavaló s életveszélyes lesz minden tudomány, ha elfelejtjük Krisztusnak ezt a tanítását. A világot s benne önmagunkat eddig is csak azok tudták megmennteni, akik a szívükbe szánták s ott a Szentlélek hangjára hallgattak. Ő az, aki Salamon ujjával is pengette a bölcsesség hárfáját. Ő sugalmazta a világirodalom legszebb szövegeit, amikor Dávid a kezébe vette ezt az ősi hangszer, az emberi szív örök kifejezőjét. Ez a Lélek működik ma is a legjobb szellemekben. De a tömegemberek elnyomják őt a tudatalatti sötét mélységeiben és ennek eredménye a sok neurozisz, pszichózis, narkómia...

Ma mégis egyre világosabb, hogy az emberiség a lélek korszakában él. Az atomfizika fényében mindinkább eltűnnek az anyag szilárd határai. Az ember a szellemi valósághoz menekül s abban keresi azt a biztonságot, amit az anyagi világban már nem talál. Ellenállhatatlan erővel folyik valami általános átszellemülés, de ennek a forrását kevesen ismerik. A mai történelemkönyvek semmit sem tudnak a Szentlélek előveteléről, mintha az nem is számítana a világtörténelem legfontosabb eseményei közé. A történelem pedig kezdetül fogva a lélek története, nem az állatoké s a gépeké.

Bárcsak hallanánk már újra annak a heves szélvésznek a zúgását, amely elsöpri a megfélemlítő hazugságokat és megerősíti a csüggedező lelkeket! Talán csak arra vár, hogy végre mi is a szívünkbe szálljunk s egy szívvel-lélekkel hozzá kiáltunk? Siessünk vele, mert a mai zűrzavarban feltétlen szükségünk van a Szentlélekre, mint a fényre s a friss levegőre. Nélküle megfulladunk — a tudomány sötét és légüres kamráiban...

IV. Béla – második honalapító

(halálának 700-ik évfordulójára)

A magyarságnak annyi szentet és kiváló vezér-egyeniséget ajándékozott Árpád-Ház egyik legnagyobb sarja, IV. Béla, tíz gyermek, köztük négy szent királyleány atyja. «Magyarország, Dalmácia, Horvátország, Ráma, Szerbia, Halics, Lodomér, Kúnország, Bolgárország és Stájerország királya» — 1270 május 3-án hunyt el a Margit szigeti (Nyulak szigeti) királyi kastélyban. Nemsokára követte felesége, Laskaris Mária, a nikeai császár leánya, ki ötven éven át volt hűséges élettársa. A «második honalapítót» az ország fővárosába, Esztergomba vitték s feleségével együtt a minoriták templomába, kisebbik, kedves fia, Béla herceg mellé temették. A király holttestéért valóságos versengés indult meg, mert az esztergomi érsek a székesegyház számára követelte. De Szent Ferenc fia királyi végakaratra hívatkoztak, s így ők maradtak a víta győztesei. Ezek kriptájában aludta aztán örökös álmát küzdelmekkel teljes 35 évi uralkodás után Magyarország második újjáépítője.

IV. Béla alakját elsősorban a tatárdúlással kapcsolatban tartja számon a magyar történetírás, aki a szinte végveszélybe jutott országot hihetetlen rövid idő alatt újra felépítette s pár évtized alatt újra nagyhatalmi állást biztosított számára. Ez a munka, tekintve a belső és külső gátló körülményeket, olyan heroikus és nagyszabású uralkodói teljesítményként áll előttünk, mely nemcsak csodálatunkat vívja ki, hanem számára legkiválóbb uralkodóink között követel helyet magának. Mert nem szabad felejtenuünk, hogy a király személye ekkor még nemcsak a legfőbb tekintély képviselője az országban, hanem a nemzeti összetartás, sőt a nemzeti lét egyik legfőbb biztosítója is. Ez még évszázadokkal később is megállapítható, például a mohácsi vész alkalmával, amikor a király halála magánál a mohácsi csatavesztésnél is nagyobb katasztrófát jelentett a nemzet jövője szempontjából.

Újjáépítés a tatárvesz után

A tatár nevet nem hiába hozzák kapcsolatba az alvilággal, mint II. Frigyes császár írta 1241 júl. 3-án III. Henrik angol királynak: «Ad sua Tartara Tartari detrudentur» — «a tatárok az ő poklukra vettetnek» — mert «a vadállati kegyetlenséggel vérengző tatár hadsereg», mint IV. Béla királyunk írja, «korra és nemre való tekintet nélkül mindenkit, akit elérhetett, kard élére hányt, s a szentegyházakat és az istentisztelekre szentelt helyeket gyújtogatással és más ocsmány-ságokkal fertőzte meg.» A lokosság erdőbe, folyókkal, mocsarakkal védett helyekre menekült, de innen is sokat kicsaltak a tatárok, akik kivonulásukkor «lépésről-lépésre haladva kutatták ki az erdők és mezők búvóhelyeit, elpusztítva vagy elhurcolva aki és ami még megmaradt» s a határon túl foglyaik nagy részét is lemészárolták. A pusztítás hatása tollal alig esetelhető. Rogerius kanonok «Siralmas ének» című leírása szerint «az utakat és ösvényeket fű és bogáncs lepte be... A ragadozó farkasok, mintegy az ördög barlangjából, nagy számmal bujtak elő s az emberi vért szomjazva ragadozták el a csecsemőket és magukat a fegyveres embereket is.» S

mivel a baj nem szokott egyedül járni, megjött az éhínség, majd sáskajárás is. Az erdélyi hegyvidéken boldog volt, aki a kunyhók romjain egy-egy hagymára akadt, vagy «tögyfakéregnek lisztel kevert porából» süttött kenyérhez juthatott. De voltak még kegyetlenebb ragadozók is, emberek, akik az uratlan földön rablásra, egymás pusztítására törtek. Nem csoda, ha egy jámbor bajor szerzetes így írt krónikájában: «Magyarországot 350 évi fennállása után a tatárok ez évben megsemmisítették.»

A tatárok mindezen felül mégis a királyt magát szerették volna leginkább kézrekeríteni, aki Dalmáciáig futott családjával; Kádán, az egyik tatár vezér, «mintegy a levegőben repülve, úttalan utakon és a legzordabb hegyeken áthágva, ahol sohasem járt még hadsereg», követte, de minden fáradsága kárba veszett. Béla először Klissza várába, majd Trau szigetére vonult, a tatárhád ide is nyomon követte, már ostromra készült, de Batu váratlan rendeletére elhagyta az országot.

Alig szabadult meg az ország a pusztítás démoni rémétől, Béla király megkezdte az újjáépítés munkáját. Bejárta az országot, elsősorban Dunántúlt, 1250-ig nem ment a Tiszántúlra, az állami apparátust újból működésbe hozta, várakat építtetett, fellendítette a városok fejlődését, telepítéseket fogantatott, mindenkiel szemben kegyes volt, megbocsátott még az apagyilkosnak is, «olyan kevesen voltak magyarok». Hogy milyen kevés magyar maradt a tatárpusztítás után, sejteti engedti Béla királynak 1253-ban IV. Ince pápához intézett levele, melyben így ír: «A tatárok Magyarország legnagyobb részét pusztává változtatták... s mily fájdalom, jelenleg országunkat pogányok védelmezik — a kúnokra utal itt, akiket befogadott, — pogányok segítségével fékezzük az Egyház ellenségeit.»

S a csoda megtörtént: a király erélye és szervező munkája következtében néhány év alatt az ország annyira erőre kapott, hogy diadalmas harcokat képes viselni, s Magyarország hatalma, tekintélye újra nagy a külföld szemében.

Intézkedések a jövő biztosítására, Magyarország a kereszténység védfala

Bár az ország rohamosan erősödött, király, egyháziak és világiak versengtek a restauráció munkájában, a tatár veszély a kivonulás után is megmaradt. Hiszen a tatár birodalom a Csendes Óceántól a Kárpátok vonulatáig terjedt, s közelsége állandó rettegésben tartotta népiünket. IV. Béla nagysága éppen abban van, hogy nem torpan meg, hanem minden külső-belső erőt mozgató népe s országa biztosítására. Fentebb idézett levelében a pápához fordul segítségért, miközben élénk színekkel eseteli az újabb tatár veszedelmet: «Mint Krisztus helytartójához fordulunk, egyetlen és utolsó védelmezőnkhez abban a legnagyobb veszélyben, melyben a keresztény hit forog... T. i. a tatárok naponként érkeznek hozzánk hírek, oly értelműleg, hogy nemcsak minket, hanem az egész kereszténységet háborúval fenyegetik... s szilárdul el vannak

határozva, hogy mérhetetlen hadi erejüket egész Európa ellen fordítják... Bárhova fordultunk — folytatja keserű resignációval —, sehonnan se kaptunk segítyt...» A magyar király annyira át van hatva országa iránti kötelesség tudatával, hogy családja egyéni javát és boldogságát is alárendeli birodalma érdekeinek, mint IV. Incehez írt levelében maga elmondja: «A kereszténység érdekében, királyi méltóságunk lealacsonyításával két leányunkat (Jolántát és Konstanciát) rutén hercegekkel házastottuk össze, a harmadikat (Kingát) egy lengyelrel, hogy általuk és más barátaink által a titokzatos tatárokról híreket kapjunk és hogy nekik a leghatályosabban ellenállhassunk... Továbbá — hangsúlyozza még egyszer — a keresztény hit védelmének érdekében elsőszülött fiunkat (István herceget) egy kún leánnyal házastottuk össze, hogy ezáltal valami rosszat elkerüljünk s lehetővé váljék ennek a népnek keresztény hitre térítése, ami már részben sikerült is...»

A tatárvesz arra is megtanította Bélát, hogy Magyarország hadászati fontosságát Európa védelmében felismerje. Ő az első, akinél Magyarország szerepe, mint a nyugati kereszténység védfala, először jut kifejezésre. Ezért az országot, különösen annak déli részét, várakkal erősíti meg, ilyenek építését szorgalmazza főpapjainál és főúrjainál is, s e végből telepíti le országában a Johannita-rendet is a veszélyeztetett helyeken. Mert ennek segítségével — írja fenti levelében IV. Ince — akarjuk kiépíteni a katolikus hit védfalát a Duna mentében egész a konstantinápolyi tengerig s úgy a latin császárságnak, mint a Szentföldnek megfelelő segítséget nyújtani. A lovagrend egy másik részét az ország belsejében telepítették le a Duna mentében épült várak védelmére... A sokszor megbeszített tervünk ugyanis az, hogy a Dunát várakkal megerősítjük, ami mind nekünk, mind Európának csak hasznos lehet: mert a Duna a csaták folyója.»

Belső erkölcsi erőforrások, Magyarország a szentek országa

Mikor a tatárhád az országot már tűzbe-vére borította, s az adriai tengerig üldözte a királyi családot, akkor Béla király és felesége, Laskaris Mária végső cselekedetre szánják el magukat: fogadalmat tesznek, hogy születendő gyermeküket, akit édesanyja már a szíve alatt hordott, az ország megszabadítása érdekében Istennek ajánlják föl, mint szívük-lelkük legkedvesebb áldozatát, Isten iránti bizalmuk szent zálogát. Isten kegyesen vette az áldozatot, a tatárok szinte megmagyarázhatatlan gyorsasággal vonultak ki az országból. Bár a történetíró úgy magyarázza, hogy Ogotáj nagyján halála volt az oka a tatárhád kitakarodásának, a hívő magyar lélek mégis azt vallja századok magyarságának hitével, hogy itt magasabb természetfeletti erők szóltak bele a történelem folyásába. Amíg Béla király a maga erőfeszítéseit végzi országa szilárdítása érdekében, miközben belső vizsályok is nehezítik munkáját, a nemzet erőit megosztván, akkor szent árpádházi királylányok: Boldog Kinga, Jolánta és Konstancia, főképpen Szent Margit hercegnő imahadjáratával ostromolják az eget Magyarország épségéért, fennmaradásáért. Margit maga is tudja, hogy ő a nemzeti jobblét záloga, ezért szüntelen engesztel, korbácsoltatja

magát, sündisznó övet visel, szeges cipőt hord, hogy a belviszály megszűnjön s a szomszédban ólálkodó külveszedelem elkerülje az országot. Pedig nem egyszer teszik próbára állhatóságukat maguk a szülők különböző házassági ajánlatokkal, Margit állhatatos marad, továbbra is áldozat akar lenni a nemzet oltárán, s mint illatos lilium ott hamvad el élete a Szent Margit szigeti kolostorban — váltáságul egy nemzet életéért.

Most, 700 év múlva, hasonlóan IV. Béla korához, hazánk sorsát és létét ismét a keleti vész teszi próbára. Söhajta és könnyes lélekkel tekintünk vissza a dicső Árpádok korszakába, amikor hazánkat «szentek országának» hívták, s akiknek magas erkölcsi élete és hitvilága kiemeltetetlen erőforrást jelentett a nemzet számára. Vajha megújulnánk ez emlékezésben és szentjeink példája hasonlóan honmentő hősi tettek-re ragadna bennünket!

VECSEY LAJOS

MEGHÍVÓ

A Svájci Magyar Emigráció nagy nemzetközi tekintélye:

Dr. Misángyi Ottó

volt főiskolai rektor és tanár,

aki negyedszázadon át volt a magyar testnevelés lelkes szervezője és az olimpiai magyar csapatok vezetője, ez év április 20-án töltötte be 75. születésnapját. Ezen évforduló alkalmából az Északkelet-Svájci Magyar Misszió

1970 május 3-án, vasárnap d. e. 11 órakor a St.Galleni kolostor-épület zenetermében, családi ünnepség keretében köszönti Dr. Misángyi Ottót. Erre az ünnepi megemlékezésre a jubiláns összes barátait, tisztelőit és tanítványait

szeretettel meghívja

a Magyar Misszió Rendezősége

Távirati cím: «Hungarian Fund»

Postfach 823, St.Gallen.

Program:

- I. Május 3-án d. e. 10 órakor szentmise a Herz Jesu kápolnában (a székesegyház belső oldalán). Pontos megjelenést kérünk!
- II. Szentmise után kb. 11 órakor ünnepi megemlékezés a zeneteremben.
  1. Megnyitó.
  2. Dr. Fejér Ferenc köszönti a jubilánst (köszöntő, clubtörténeti epizódok, szavalt).
  3. Váci Gyula zongorázik.
  4. Zárószó.

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Elnökségi Irodája minden hétfőn 9-13 és minden pénteken 15-19 óráig áll tanácsadással honfitársaink rendelkezésére.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/II. Telefon: 0811-294576.

Laci

Minden szombat és vasárnap délután 50 zajos gyerekekkel a Városliget felé húztunk. A Vörösmarty utcába szögölő Josephinumot még nem nyelte el a freskóimmal az Andrássy-út 60 véres torka. Nem a legideálisabb hely volt fiúnevelő intézet számára, ahol éjszakánként reszkető térdelkkel hallhatták a szomszédokból fölhörgő jankiáltásokat. A vaslábú hóhér miatt még nem bontották le a Regnum Marianumot, mely mögött zártak le «nemzetközi» foci-mérkőzéseink. Kipírult hadonászó sor végéről próbáltam az idomítás minden eszközével rendben tartani a pestkörnyéki sráccok handabandáját. Mellettem rendszerint egy vézna, lógóvállú, görbehátú gyerek karikázott. Helyet túrt a két nyolcadikos kamasz között. Hiába küldtem vissza az elsők közé, újból vissza csurgott, mint ladikos a Dunán, hunyorogva rám nézett s belekapaszkodott kabátujjamba.

Mint festő akadémiai növendéknek a háború utáni inséges, devalvációs világban reménytelen keresgélés után a Szűz Mária Társasága adott irgalmasságból otthont. Bevettek gyerekörzönnek, velük együtt rosszalkodó nagyobb barátjukként. Az első kétoldalú poszavizit alkalmával a szűk udvarka egyik sarkában egy turkó torkaszakadtából bömbölt. A többi a nyelvét öltögeti rá, számárfülek, csipkedik, kamaszröhejekkel bökködik. Jezust csúfolhatták így a vérengző csúfudúros katonák az ostromozás után. Szomorú múltja volt ennek a gyereknek. Anyját három éves korában elűtötte a villamos. Apja részeges dologkerülő, aki sohasem jött megláto-

gani csúnyácska kisfiát. A nagynéni irgalma hozta az imézetbe s fizette érte a díjat. Az élet kálváriáját nagyon kicsiként kezdte megismerni. Ugyan mi lett belőle? Talán művész? Költő? Raffaello anvaéhsége miatt festette a sok Madonnáját. Így élte meg a nélkülözött anya-gyermek viszonyát. A Pieta ölébe is magát kívánta a vívódó művész. Csak akinek a szívét nagy fájdalom hasogatták, tud e mély örvényekből meríteni.

A szánta félszemű kiscsibét egyoncsipik testvérei. A gyerekekben lappangó szadizmus kéjjel kínozza gyöngébbik társát. Irgalom nélkül. Állati társadalmakban is megvan a ranglétra. A gyermekfelmában jár az utolsónak. Se ereje, se mersze nem volt, hogy visszajüssön. Kétszeresen jaj lett volna neki. A hentes fia, a szusi-muszi Herkules, akít öt gyerek számára való dicsősájjal és marhanyelvel tömött gyakran látogató anyja, volt az érinthetetlen oroszlan, Kitanítva, hogyan támadjanak, ráuszítottam a nyolc legkisebbet, A bálvány ledől, a földre zuhanva, leverve hempergett. De Laci csak árnyékomból mert csipiszot mutogatni neki. Csak velem mert kikezdeni s kacagott, ha beüthetett.

Az ég mégse hagyta el egészen. A puhatestű hernyónak ronda szőrei nőnek. A védtelen gazella fürgé lábain elillan. Különös védőeszközt fejlesztett ki benne a hangot: a hangot. A betegszállító szirénáskocsi elompuult, ha együtt bögtek. Az ajaklegörbüléstől a sírásnak annyi faja van: szeszegés, vinnyogás, jajgatás, ordítás, bömbölés.

Ez még több volt. Ezt csak a bögés szó tudja megközelíteni. Meg is kapta érte a kitüntető állandó címet: bögős Laci. Napjában többször felbűgött a pokoli bögés s beleszendült a ház.

Talán nem is illik kiptyekálnom, hogy szegénynek nadrág bajai is voltak. A sok lepedő mosás miatt kegyetlen drasztikával gyógyították ki betegségéből. Mea culpa! Egy téli délután majdnem meghalasztottam, Lucskos olvadó hóban vívtuk meg a waterlói csatát. Deréig víz-zések lettünk s hazaérve ránkfagyott a hől. Másnap 18 gyerek lázasan lihegett. Büntudat furdalásával álldogáltam ágya mellett. En voltam a legboldogabb hosszú napok múltán, mikor a vizes borogatás alól kivillanó felete szemével összekacsinthattunk.

Azzal nyerhettem meg rokonszenvét, hogy szorítottam neki is egy helyet hazánk nagyjainak galériájában. Szegényke hajlékony gyöngö csontjai miatt könnyedén nyakába tudta csavarni a lábát. Cirkuszi kikialtóként hirdetem a nagy attrakciót: a XX. század csodája Laci a gumiber. Böles Salamon, Kacagányos Árpád, Igazságos Máttyás sorába emelte első sikere életének. Nemde óriási szenzáció egy közöttünk élő megtagogatható gumiber, amit eddig csak a ligeti cirkuszban láthattak. Nem csoda hát, ha a rekreációkon Laci mellett csetlett-botlott, mint az egyedül kikelt, testvér, rokon nélküli, hápogó kiskacsa a gazdaasszony lábai alatt.

Karácsony. A megbolygatott méhkas izgalma. Az intézet kapujában ácsorogtak az iskolából hazajövőek fogadására a hozzátartozók. Nyakba-ugráások, Puszik. Nevetések. Az ebédhez senki se

nyúlt. Tökfözelék, káposzta helyett tele pófával majszolták a mindig jobb hazait. Lázás pakolás. 3-4 óra fellé a kriptaszoba némasága ült mindenütt. Villamoson, helyiérdekűn, vonaton döcögtek boldogan hazafelé, a csillogó karácsony-estére. Az elhagyott fészkek szomorú csendje honolt az ordító falak között.

A tanulószoba felől keserves sírás hasított bele a kísérteties csendbe. Enyeje! Ágaskodott bennem az indulat. Az utolsó napon se hagyják békén azt a szerencsétlen gyereket. Kapkodásai között valamelyik rakoncátlan még egy utolsót árt neki? A dorgáló dühével vágtam föl az ajtót. Asztalára borulva zokog kezére hajtott kócos fejével. Mi baj? Fáradt visszanezni az alvilág kínjának túlsó partjáról. Sírsz. Ki bántott? Fölelelem. Ilyen öreg gyerekcsoport még nem láttam. Kömnytől csupa maszat arcából karikás szemével halottszomorúan mered rám: nem bántott senki, csak azért sírok, mert értem nem jött senki. Nekem nincs édesanyám!

Szünet alatt rendszerint szobámban foglalatokodott. Bolondoztam vele. Rűröhögtem. Visszamosolygott — de mindig fáradt szomorúsággal, az éhes ember bágyadt arcával. Sohasem tűnt el a felhő. Nem tudta kigyógyulni a betegséget, nem forrt be soha többé a nagy seb és hiány: nem volt anyja, aki szeretete volna őt.

Május. Anyák napja. A mi anyánké is, aki életet adott, fölnevelt és szeretetével elhalmozott. Virágszálnak szántam anyám távoli sírjára: a Laci történetét.

PROKOP PÉTER

Magadnak teremtettél minket...

Ragyogó májusi reggel volt. Éppen beharangoztak a vasárnapi misére. János bácsi a templom felé tartott. A párt háza előtt megszólította a reggeli cigarettáját szívó titkár:

— Hova, hova, János bácsi? A templomba megy?

— Oda én, Horváth elvtárs.

A titkár kötekedő kedvében volt. Megkérdezte:

— Aztán miért megy a templomba?

— Tudja azt maga nagyon jól, minek kerdi.

— Hát igen, tudom. Imádkozni megy, az Istenhez. Csak azt mondja meg, János bácsi, hogy kicsoda Isten az ott a maguk templomban. Mert ha az igazi, akkor aligha fér el abban a templomban, ha meg nem az, akkor minnek megy oda.

Az öreg megállt. Sűrű szemöldöke alól hamiskásan csillant föl a tekintete, aztán csöndesen csak ennyit mondott:

— Tudja, uram, az én Istenem olyan nagy, hogy a maga fejébe nem fér el, de olyan kicsi, hogy az én szívemben elfér.

A találó válasz ugyan elhallgattatta a titkárt, de azt a kérdést, ami ma leginkább gyötri a mai ember lelkét, hogy lehetséges-e személyes viszony a végtelen örök Isten és a világfolyamat sodrában elveszni látszó, tisztavirág sorsú ember között, ilyen egyszerűen aligha lehet megoldani. Ma az emberek javarésze, amikor Isten léte felől kétkedik, voltaképpen nem is annyira a létét, mint inkább a vele való kapcsolat lehetőségét vonja kétségbe. Még az olyan formátumú tudósok is, mint Einstein, elismerik, hogy a természet törvényeiben «olyan fölényes értelem nyilvánul meg, hogy ahhoz viszonyítva minden értelmes emberi gondolkodás vagy elrendezés annak csak egészen halvány visszfénye» (Mein Weltbild. Zürich, 1953, 21). De hogy ez az abszolút Értelem, aminek ésszerű rendjét és törvényeit a tudomány apránként fölfedezi a világ-mindenségben, személyes lény volna, akit érdekel az ember sorsa, azt már maga Einstein is túlságosan «antropomorfi», emberszabású elgondolásnak tartotta. Einstein a személyes Isten «erkölcsi vallásával» a személytelen abszolút Értelem «kozmosz vallását» állította szembe, még ha az élet tragikus tapasztalatai az kiélezett ellentétet nála is valamelyest csökkentik. Nem túlságosan is emberi elképzelés, öntelt fantáziánk szüleménye az, hogy Isten törődik az emberrel? Vajon nem aze a helyes válasz, amit Bergman «Nyári játék» című filmjében is hallunk? Mária, aki baleset következtében elveszti szerelmét, lelki gyötrelmében megkérdezi nagybátyját, hogy érdeklie Istent az ő szerelmi története. A kijózanító válasz nem kérik: «Istennek más dolga is van, semhogy a fiatalok szerelmi történeteivel foglalkozzék». De ha valóban így van, hogy Isten nem törődik az ember személyi dolgaival, akkor teljesen érthető Mária felháborodása: «Ha Isten nem érdeklődik irántam, én sem érdeklődöm iránta: arcába köpök».

Itt a probléma gyökere: a mai ember nem hisz

többé Isten emberszeretében, pedig éppen ez az, amire leginkább vágyódik.

A kérdés tehát elevenünkbe vág: Lehet-e egyáltalán beszélni arról, hogy az abszolút Értelem, az örökkévaló végtelen Isten szereti az embert? Lehetséges-e személyes viszony az értelmes teremtmény és a teremtő Isten között? S ha lehetséges, beszélhetünk-e az ember természetét meghaladó, a szó szoros értelmében természetfölötti rendeltetéséről? Vajon nemcsak öntelt beképzelés az, hogy — amit a kereszténység tanít — Isten benső barátságára, vele való életközösségre hívja meg az embert?

Kísérreljük meg a választ két lépésben. Az első lépést mi tesszük meg Isten felé. Kérdésünk így hangzik: Lehetséges-e, hogy az örökkévaló végtelen Isten személyes kapcsolatba lépjen az emberrel?

Mint minden személyi viszonynál, itt is kettőn áll a vásár: Istenen és emberen. Istenre vonatkozólag, Einsteinel kapcsolatban, már említettem a legfőbb nehézséget: Istent személyként elgondolni nemegye gondolkodó kortársunk előtt óhatatlanul durva antropomorfizmusnak tűnik. Ha az orosz úrhajós — amint ünnepélyesen kijelentette — nem találkozott vele a kozmosz térben, annak csak örülhetünk, mert valóban nem volna Isten, ha a derék fiatalember ott látta volna ülni a felhők fölött valami mennyei trónuson. Nem, ő valóban túl van a naprendszeren és a csillagvilágokon: abszolút szellemi mivoltában meghaladja az egész világmindenséget. Ugyanakkor azonban, éppen mivel ilyen transzcendens módon, egészen másként létezik, mint a világ vagy az ember, bensőségesen jelen tud lenni és, mint teremtő eszme és akarat, mint teremtményét szünelenül fönttartó isteni erő és éltető szeretet, jelen is van a csillagvilágban éppúgy, mint az atom magjában, a ma született csecsemő tudatlan lelkében éppúgy, mint Einstein agyában, vagy Pál pápa szívében.

De hol itt a személyes Isten? Úgy tűnik, hogy ezt a világot meghaladó, de minden létezőben jelenlévő tiszta Szellemet, éppen mivel szellem, nem lehet személyként elgondolni. A személy ugyanis emberi világunkban olyan öntudattal bíró egyedi lényt jelent, akit minden másról megkülönböztetve önmagában pontosan meg lehet határozni. Einstein nem Pál pápa, s a pápa nem vagy én. Ami azonban az embert személylél teszi, az sokkal több, mint egyedi elhatároltsága. A személy ugyanis önmagát tudatosan birtokló lény, akinek értelmi megismerő ereje és értelmében gyökerező szabad elhatároló képessége van, sőt ami ennél még több, képes szeretni, s szeretetéből képes önmagát odaadni. Nos, ha az Isten emberi nyelven, emberi fogalmunk alkalmazásával személynek nevezem, akkor nem olyan egyedi létezőre gondolok akit azonos síkon bármely más személlyel szembeállíthatnánk és megkülönböztethetnénk. Ez valóban «emberszabású» elgondolás volna, hiszen «benne mozgunk, élünk és vagyunk» (Ap. csel. 17, 28). Nem, Istent csakis azért nevezhetem személynek, mert Ő ön-

magát tudatosan birtokló lény. «En vagyok, aki vagyok». Ő az az abszolút személyi öntudat, aki szellemének átható erejével minden más létezőt lát és megmért, Ő az abszolút szeretet, aki jóságának mindenható erejével minden létezőt fönttart és éltet. Ez az abszolút szellemi személy, éppen mert minden teremtményét ismeri és szereti, nyilvánvalóan képes arra, hogy személyi viszonyba lépjen azzal a teremtménnyel. — még ha földi léte csak tisztavirágnyi is — akit tulajdon képére és hasonlatosságára alkotott.

De hogyan áll a dolog az emberrel? Nem éppen aze a mai ember legmegrendítőbb élménye, hogy számára — Nietzschevel szólva — Isten meghalt? Úgy tűnik, hogy a modern természettudomány és technika végleg összedöntötte azt a világszemléletet, ami Istenben látta a lét eredetét, értelmét, rendjét és célját. Ha igaz az, hogy korunkban az ember a világfolyamat psziszív szereplőjéből, annak aktív rendezőjévé lépett elő, s maga vette kezébe tulajdon sorsának intézését, akkor hol marad még helye ebben az új, emberalkotta világban az Istennek? S egyáltalán mi értelme van még annak, hogy Isten és az ember személyes viszonyáról beszéljünk?

Ami a megdöbbentő az, hogy ma ezt a merőben emberi világot egyre embertelenebbnek, s mi magunkat ebben a világban egyre elárvultabbnak kezdjük érezni. Lassanként rábredünk arra, hogy ha nem hiszünk a gondviselő Istenben, semmiféle szociális gondoskodás nem tudja eloszlatni belső elhagyatottságunk érzését. Megtapasztaljuk, hogy a hiányzik a szeretet jóakarata és nagylelkűsége, semmiféle racionális szervezés nem tudja megoldani a javak igazságos elosztását, sem az emberek, népek, fajok békés együttélésének nehézségeit. S egyre nyilvánvalóbbá válik az is, hogy az isteni törvények tiszteletben tartása és erkölcsi felelősség tudata nélkül a technikai fejlődés az emberiség pusztulásra vezet. «Kétségtelen, — írja Pál pápa *Populorum progressio* kezdetű enciklikájában, — hogy az ember Isten nélkül is meg tudja szervezni a földet, de Isten nélkül csak az ember ellen tudja megszervezni... Az ember semmi esetre sem az értékek legfőbb zsinormértéke, s magát csak úgy valósíthatja meg, ha túllép önmagán. — Pascal annyira igaz szavai szerint: Az ember végtelenül túlszárnyalja az embert». (42. fej.)

Nos, ez a «túlszárnyalás», az emberi személynek ez a transzcendenciája az, ami nyitva tartja az embert az Istennel való személyes viszony felé. Józán embernek, ha józansága belső őszinteséggel és némi élettapasztalattal párosul, nem nehéz megértenie, hogy végül is csak abban találja meg létének értelmét, ha Istennel közönségben találja meg azt. Ez az emberi élet végső igazsága, hiszen az ember eredetétől arra van rendelve, hogy Istené legyen: «Magadnak teremtettél minket, Urunk, és nyugtalan a mi szívünk, amíg tebenned meg nem nyugszik.» (Sz. Ágoston)

✱

Eddig az emberi bölcsekedés. De kérdés, hogy mi a valóság? Erre azonban csak Isten vála-

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részébe gyógyszereket.

8004 Zürich.

Badenerstr. 85,

Tel. (051) 23 21 40

szolhat, mert tőle függ az teljességgel. A legtöbb, amit az isteni rendeltetését fölismerő ember tehet az, hogy imádkozni kezd. Alázzal kéri azt, amit egyedül Isten adhat meg neki: az Ő személyes barátságát.

De hiszen Isten ezt egyszer s mindenkorra már megadta Jézusban. A keresztény hit értelme és veleje voltaképpen nem más, mint éppen ez: «Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen» (Ján. 3, 16). Mit jelent az, hogy «örökké éljen»? Talán végelethatatlanul hosszú ideig, ami nem szűnik meg soha? Nem, az örök nem időtartam, hanem az idő tagadása. Isten létmódja, aki nem él az idő folyamatában, neki nincs múltja és jövője: Ő van. Nunc instans: a pillanatban fölcillanó örökkévalóság. Az örök élet tehát magának az Istennek az élete. Isten Fia azért lett emberré, hogy ezt az isteni életet közölje velünk, s mint Isten fiait bevezessen minket az Atya szeretetének közösségébe.

«Az Atya szeret titeket» — ez Jézus páratlan evangéliumi örömhíre. De ez az isteni szeretet nem merő érzelem, hanem új embert formáló erő. Aki hittel elfogadja Jézus személyét és evangéliumát, aki követi Jézus tanítását és parancsait, az Jézus Lelkében megigazul: bűnös emberből Isten fiává lesz és szabad az útja Jézusban az Atyához. Jézusban tehát valóra vált a személyes viszony Isten és ember között. Szava világos és életreszólanó döntő: «Az Atya szeret titeket, mivel ti szeretetek engem és hittétek, hogy Istentől jöttem» (Ján. 16, 27).

Magadnak teremtettél minket. Urunk, de ez a teremtő műved Jézusban teljesedett be: Ő nyilatkoztatta ki nekünk emberszerető barátságodat s benne leszünk mi is — új és örök szövetségben — a Te barátaid. S hogy barátaid lehetünk, ennek csak egy oka van: «hittünk a szeretetben, amellyel Isten szeret bennünket» (1 Ján. 4, 16). Kereszténynek lenni csak ennyi. — de ez nem kevés.

BÉKES GELLERT

Efezusi emlék

Húsvét előtt néhány hétig egyetemi kiküldetésben Kisázsia antik görög romvárosait jártam végig, Trójától Halikarnassosig. Ezt az utat a hegyes-völgyes Aegaei partvidéken nem könnyű megtenni, mert vasút nincs, a gyéren közlekedő autóbusszjáratok pedig nem érintik a régi város romokat. De ahol érintik is, a rommezők egyes részei olyan távol fekszenek egymástól, hogy csak autóval érhetők el, hosszú gyalogséták hozzáadásával, ha a turista minden műemlékromot látni akar.

Mert a klasszikus ókor egykor ragyogó városai: Trója, Pergamon, Ephesos, Priene, Miletos és a többiek ma már romokban hevernek. A hódító törökök mindent könyörtelenül leromboltak, amit a görög, római vagy keresztény művészet alkotott. A mohamedánizmus itt nem épített, csak rombolt. Ami pedig még megmaradt, azt az örökös pénzhánnal küzdő szultáni kormány jó pénzért eladta a nyugati államoknak. Így került Berlinbe a nagy pergamoni Zeus-oltár, majd Bécsbe az ephesosi Lucius Verus-emlékmű szobrászati kincse.

A romvárosok között az Izmirhez, azaz Szmirnához közel fekvő Ephesos, magyarosan Efezus kétségkívül a legjelentősebb. Szent helye volt az ókori görögöknek, majd később a kereszténységnek egyaránt. Első fénykorát a Kr. e. 4. században élte, ekkor épült újjá híres Artemis-temploma, mely egyike volt az ókor hét világcsodájának. Másodszer a rómaiak virágoztatták fel a császárság évszázadaiban, ebből a korból maradt fenn a város legtöbb emlékműve.

De régészeti fontosságán túl nekünk, keresztényeknek, más vonatkozásban is mély és feledhetetlen élményt nyújt a korai kereszténységnek ez a nagyjelentőségű központja. Mint tudjuk,

Krisztus mennybemenetele után az apostolok szétszözlöttek, hogy mindenfelé hirdessék az evangéliumot. Így jutott el Krisztus legfiatalabb és legkedvesebb tanítványa, Szent János, a kisázsiai Efezusba.

Nem jaint egyedül, Krisztus a keresztfán az ő gondjaira bízta anyját, Máriát, s a hű tanítvány attól kezdve gondját viselte az Isten-anya-nak. Magával vitte Jeruzsálemből Efezusba s ott, a «Salogányok dombján» épített kis házban helyezte el. Ott élt és halt meg a Szent Szűz, nem tudjuk pontosan, hogy melyik évben. A ház ma is megvan, egyszerű kápolnává átalakítva, természetű szépségekben gazdag, romantikusan festői környezetben. Mellette, a kis térségen, az oda zárandokló turisták minden mai kultúrnyelven olvashatják nagyméretű táblákról a kápolna történetét. A jól megszövegezett táblák idézik a Szentírás idevonatkozó részeit, közlik, hogy mit tart a hagyomány és helyszínrajzon mutatják be a jelenlegi helyzetet. Mindent tárgyilagosan és meggyőzően.

Amikor beléptünk a kis kápolnába feleségemmel, hű asszisztensem, elfeledkeztünk archeológiai munkánkról és mély hittel adtuk át magunkat a szent hely varázsának. Az egyszerű, vakolatlan boltívek alatt kis oltár áll, melynek egyetlen dísz a Szent Szűz álló szobra. Köröskörül a falon üvegszekrényekben arany- és ezüsttárgyak, pénzek, ékszerek, gyöngyök, drágakövek csillogtak; a Máriához fohászkodó hívek fogadalmi ajándékai, egy sarokban pedig nagy köteg mankó állt a falhoz támasztva, azoké a bénáké és sántáké, akiket hitük meggyógyított. A hely szentségének megnevezhetetlen varázsa mély behatómást tett velünk lévő hitetlen amerikai honfitársainkra is. Csendben, megrendülten

álltak az oltár előtt és talán megsejítették, hogy a dolláron kívül egyéb érték is van az emberi életben... A kápolna közelében csordogál az egykori szent forrás üdítő vize. Mi is ittunk belőle.

Krisztust a mohamedánok is nagy prófétának tartják és tiszteletük tárgya anyjával, Szűz Máriával együtt. A hegytetőn álló Mária-kápolnához vezető hosszú és fáradságos úton gyalogos mohamedánok mellett haladt el autónk. Török férfiak, nők és gyermekek, egész családok ballagtak jelfelé vagy jöttek visszafelé zárandokútjukról. Láttuk bent a kápolnában is, amint mély áhitattal, mohamedán előírások szerint hajladoztak és imádkoztak mellükön keresztbetett karokkal, kérve a Szent Szűz pártfogását. És, mint a nagyértékű fogadalmi ajándékok tanúsítják, kérésük meghallgatásra is talált. A kápolnát egyébként, a benne lévő kincsekre való tekintettel, állandóan rendőrszem őrzi. A török kormányzat dícséretreméltóan gondoskodik jókarban-tartásáról és a környezet tisztaságáról is. Frissítőket és emléktárgyakat is vásárolhat ott a turista.

Pár lépésre a kápolnától, egy emelkedésen, egyszerű szabadtéri oltár áll, ott is misézhetnek az Efezusba látogató papok. 1967-ben maga VI. Pál pápa is elzarándokolt Szűz Mária egykori lakóházához és misét mondott az oltárnál.

Mély élményekkel telten búcsúztunk el a kedves helytől és mentünk tovább, le a városba, az ókereszténykori Efezusba, ahol az antik Akropolison ma is állnak Szűz Mária egykori nagyméretű kettős templomának maradványai. Ott tartották 451-ben kétszáz püspök részvételével az efezusi zsinatot, melyen dogmaként hirdették ki Mária istenanyaságát. Kissé távolabb emelkednek a Szent János evangélista sírja fölé épített hatalmas ókeresztény bazilika részben restaurált romjai. A 130 méter hosszú, egykor gazdag díszítésű bazilikában nagyméretű kupola

emelkedett a Szent sírja fölött. A kupolának ma már nyoma sincs, de a sír maga elég jó állapotban van ma is, bár a törökök évszázadokig mecsetnek használták a templomot. A szakszerű ásatások most is folyamatban vannak. Mint majdnem mindenütt, itt is nyugatnémet archeológusok vezetik a feltárás nehéz munkáját, de újabban foglalkoztatniok kell török régészeket is.

A Szent János-bazilika közelében került napfényre egy ókeresztény sír is, melyet a közhit — alaptalanul — Szent Lukács evangélista sírjának tart. Ezzel szemben élő valóság a harmadik nagy szentnek, Pál apostolnak többszöri efezusi tartózkodása. Ő, Szent Jánossal egyidőben, azaz a Kr. u. első század második felében hosszabb időt töltött a városban és hirdette Krisztus tanait. Az élvezeteket kedvelő pogány lakosság eleinte nem fogadta el az új hit szigorú tanait. Szent Pált börtönbe akarták vetni, de sikerült elmenekülnie. Az üresen álló börtönépület, melynek ma is «Szent Pál börtöne» a neve, fenyegető zordsággal néz le a dombtetőről ablaktalan falai.

Ezzel a méla hangulatú képpel búcsúztunk el a régi várostól s jártuk végig az efezusi leletek szép kis múzeumát. Mert ma már a török közönségszolgálatát felöltő gondallal őrzi a még megmaradt műemlékeket. Az országból kivinni semmit sem enged, a meglévő anyagot pedig mintaszerűen szakavatott rendezésben, modern múzeumépületben tárja a látogatók elé. A felébredt török öntudat török nevet adott a patinás nevű ókori görög városoknak is, így lett Szelscuk az ősi Ephesosból.

Mi azonban továbbra is megtartjuk a város széphangzású görög nevét...

DR. BIRÓ BELA

Események és közlemények

Bécs. Március 6-án Fáber György, a Magyar Gazdaszövetség titkára a Szent István Otthonban beszámolt amerikai útjáról. A nagyszerű előadást nagyszámú közönség hallgatta meg.

A nagybőjti lelkigyakorlatot P. Békés Gellért tartotta. A péntek esti előadás után érdekes és élénk discussio következett, mely alkalommal Gellért atya nagy tudással és gyakorlottsággal válaszolt az igen érdekes, de nem egyszer nehéz problémákra, melyeket a hallgatók felvetettek. A lelkigyakorlat, amely szentmisével zárult, elmélyedéssel és megbeszéléssel mindenki mély benyomást tett és tartalmas élményt jelentett s ezzel a húsvéti szent időre a legjobb előkészületet adta.

Ez év április 8-án lesz a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István halálának 110 éves évfordulója s abból az alkalomból a bécsi magyar hívek emlékmiséen vesznek részt a Döbling-i plébániatemplomban.

Brüsszel. Március 15-én a magyar nemzeti ünnep alkalmával az esti szentmise után a Magyar Ház nagytermében hazafias ünnepély volt. Ennek keretében Szabó Mátyas előadást tartott Petőfi Sándorról. A nagy költő műveiből szemelvényeket is előadtak: Lándzsér Judit tanárnő,

Varga József löveni egyetemista, és más díszmagyarba öltözött fiatalok.

Szokás szerint a nagyhét első felében, virágvasárnaptól nagycsütörtökig, tartották a lelkigyakorlatot, melynek vezetője az idén P. Kovács Angelus kapucinus atya, strassbourgi magyar lelkész volt. A brüsszeli magyar hívek példás buzgósággal és naponta kb. 80-an vettek részt a lelkigyakorlaton. — A nagyheti szertartásokat is megtartották a megújított liturgia szerint, magyar nyelven. — Húsvétvasárnap zsúfolásig megtelt a magyar kápolna. — Húsvét nyolcadán: Fehérvasárnap az esti szentmise után a Magyar Házban közös vacsora volt. A vacsora után zene és tánc töltötte ki a nagyszerű hangulatban eltelt estét.

Geni-ben ápr. 10-én, péntek este a Genfi Magyar Kat. Misszió Képviselőtestületének meghívására Prof. Dr. Targonszky György egyetemi tanár, mint a magyar «Pax Romana» ezidei elnöke «A jövő néhány tudományos problémája» címen jól sikerült előadást tartott a Maison Internationale des Etudiant kultúrtermében. Az érdekes előadást, — amelyen kb. 45-50 geni magyar vett részt — számos hozzászólás, kérdés, vita, majd egy külön kis étteremben jó hangulatú baráti találkozó és eszmecsere követte.

KEDVES CSERKÉSZTESTVÉREINK!

A külföldi magyar Cserkész Szövetség 25 éves fennállását ünnepli és 60 esztendővel ez előtt alakult meg odahaza a Magyar Cserkész Szövetség

Mennyi örömet, vidámságot, értéket jelentett a mozgalom az elmúlt évtizedekben a magyar cserkésznek! Külföldön pedig sok ezer magyar leány és fiú őrsi összejöveteleken, nyári táborainkban ismerkedik meg népdalainkkal, népi játékaikkal, hazánk történetével, földrajzával, irodalmunkkal és költészetünkkel.

A kettős évforduló alkalmából a Magyar Cserkészbarátok

Ü N N E P S É G E T

rendeznek Münchenben, folyó évi május 7-én, Áldozcsütörtökön, melyre a cserkészeket, szüleiket és barátaikat szeretettel meghívják.

Az ünnepség rendje:

- 10.50 órakor Ünnepélyes, hálaadó Szentmise a Damenstift templomban.
- 11.50 órakor Ünnepi megemlékezés a Pschorr-Bräu étterem emeleti különtermében.
- 12.50 órakor Közös ebéd a Pschorr-Bräu étterem alsó különtermében.

Cserkésztestvéri szeretettel a

Rendezőség

München 1970 április 15.

— Az ebédre szóló jelentkezési lapot kérjük **mielőbb** elküldeni a Magyar Cserkészbarátok címére. (München 80. Trogerstr. 48. I.) — Az ebéd ára, ital nélkül: 7.— DM.

Liège. A liègei lelkészség területén a magyar lelkigyakorlatot P. Nyers János szalézianus atya, gráci magyar lelkész tartotta. Dobai Sándor liègei magyar lelkész viszont a gráci magyarok lelkigyakorlatát vezette.

Kufstein. Papp Géza Viktor m. kir. ezredes, szül. 1894. Pozsony, hosszú szenvedés után 1970 február 10-én a betegek szentségével megerősítve átköltözött az örök hazába.

Az elhunyt sok katonai kiténtetés tulajdonosa, amellelt szerény, finom-lelkű ember volt. Nemcsak honfitársai, hanem számos osztrák barátja is elkísérte utolsó útjára. A temetést Németh Ernő kufsteini magyar lelkész végezte, ugyanakkor ő mondott búcsúztatót is. Közvetlen a te-

metés után gyászmisét ajánlottak fel az elhunytért. A magyar csoport korszorúját Náday Károly alezredes helyezte sírjára.

Köln. Január 25-én a kölni Magyar Ház tánc csoportja nagyszerű bemutatót tartott Kölnben, a János Pápáról elnevezett Kat. Diákotthon Aulájában. Hús ország egyetemi hallgatói előtt «Volklor der Völker» c. műsor keretében mexikóiak, kínaiak, japánok, angolok és magyarok mutatták be nemzeti dalaikat, táncaikat. A sikert az is bizonyítja, hogy előadás után Dr. Chao rektor egy önálló magyar est rendezésére kérte fel Dr. Hiero magyar lelkészt, leányainkat, fiainkat pedig meghívták a Katholische Hochschul-gemeinde által rendezett jársangi bálra.

A HOLNAP KERESZTÉNYE

cím alatt az 1970 március 30. és április 4. között tartott Pax Romana kongresszuson a következő előadások hangzottak el:

- Prof. Dr. Hans Sedlmayr, Salzburgból: A technikai korszak veszélye és reménye.
- Prof. Dr. Shell János, Belgrádból: Az ember és a kereszténység a jövő technológiai társadalmában.
- Prof. Dr. Targonszky György, New-Yorkból: Tudomány és jövő.
- Dr. Balla Bálint, Berlinből: Társadalmi megújulás Magyarországon.
- Melczér Béla, Londonból: A Dunamedence népeinek múltja, jelene és jövője.
- Dr. Barankovics István, New-Yorkból: A nők és az Egyház — a múlt és a jövő perspektívájában.
- Kerekasztal-konferencia: Van-e jövője a házasságnak és a szere-

lemnek? Bajor György szociológus, Dr. Hunyadi-Búzás Endre orvos (vitavezető), Dr. Marghescu Sándor orvos, Dr. Tóth József egyetemi lelkész és Marghescu Sándorné.

- Prof. Dr. Vass György SJ, Londonból: A kereszténység mint a jövő társadalmának humanizáló tényezője.
- Mgr. Dr. Otto Maurer, Bécsből: Die Zukunft des Christentums in Pluralismus der Weltanschauungen.

A kongresszus védnöki tisztjét Mgr. Dr. László István, Eisenstadt-i püspök töltötte be.

A kongresszust Wels-ben, Felsőausztriában tartották, s azon 140-en vettek részt.

A kongresszus folyamán összeült a Pax Romana közgyűlése is, amely megválasztotta a Mozgalom új vezetőségét.

Elnök: Dr. Targonszky György; helyettese Kalniczky György.

Az egyházi Tanácsadó továbbra is Dr. Békés Gellért OSB.

M. H.

MAGYAR MISÉN AZ IDEGENBEN

Még sohasem voltam, mióta idegenben élek, magyar misén, de lélekben többször is ott vagyok azokon a miséken, ahol bujdosó magyarok imára készen állnak szegényes magyar ünnepeken. Többször is ott vagyok, mint azok, akik szóval és testben ott állnak egymás mögött a nagy Istent keresve. Elvándorol oda lelkem, ha spanyol, olasz, vagy német miséken álmodok,

hol egyedül vagyok, oly egyedül vagyok New-Yorkban, Párizsban, Jeruzsálemben. Közél vagy Távolkeleten. ha francia, angol, vagy szláv miséken nincs senki, nincs senki velem. Olyankor érzem, hogy nincsenek, nem állnak mögöttem sem előttem, akik ismernek, esetleg gyűlölnék, vagy szeretnek, ki tudja, miért? Vietnámban, Sao Paulóban, vagy Afrikában

nincsenek mögöttem, akikkel kellene beszélni, mikor csendet kíván a lelkem, Sydneyben, Buenos Airesben, ha éhes vagyok, nem adnak kenyeret sem kalácsot. Az örömet sem osztja senki. Elmúló élet, bánat és semmi, Sok-sok ember között mindig egyedül, magamválasztotta úton, fénytelen ablakok, álmatlan éjszakák között élek, s mégis a legjobb, ha egyedül vagyok, ilyenkor nem zsörtölődik senki. S van idő, a mély gondolatok felkeresnek és elvezetnek ismeretlen utakra a bujdosók nyomán, akik az éjben megrekedtek, emberek, testvérek, magyarok és nem magyarok, akiket senki sem keres,

akiket soha sem temetnek, akiket senki sem keres, misét sem mondanak értük, ha egy ja tövében örökké megpihennek, magyarok és nem magyarok, emberek, bujdosó emberek, elveszettek, akik az éjben megrekedtek, nem jutottak tovább, magyarok és nem magyarok, emberek,

MAGYAR ISKOLATÁBOR 1970

Tizedik iskolatáborunkat az idén Belgiumban tartjuk, a Remersdaal-i kastély épületében és parkjában, a Liège-Maastricht-Aachen háromszögben, a belga, holland és német határ érintkezési pontja közelében. Reméljük, hogy az eddigi táborok sikere tovább fokozódik, és a szép környezetben rendezett gyermektáborra sok magyar lány és fiú jelentkezik.

Jelentkezhetnek azok, akik az első elemi már elvégezték s 18-ik életévüket még nem haladták túl.

A tábor időpontja: 1970 július 4-18-ig

A részvételi díj előreláthatólag annyi lesz, mint tavaly: 1100 belga frank. — A jelentkezésnél 250 b. frank befizetését kérjük, hogy a helyet biztosíthassuk.

Kérjük a szülőket, lehetőleg úgy rendezzék szabadságukat, hogy gyermekeik a táboron részt vehessenek.

A táborozás programjában a magyar nyelv, néprajz, földrajz, ének, népi-tánc tanítása éppúgy sorra kerül, mint a sport, szórakozás, játék, úszás, stb.

Szeretettel várjuk a magyar gyermekeket Belgiumból, Hollandiából, sőt egész Európából.

Jelentkezni lehet:

Belgiumban: Dobai Sándor magyar lelkésznel; címe: 4000 Liège, rue des Anglais 35; tel.: (04) 25 59 19.

Hollandiában: ir. Halászi József táborvezetőnél; címe: Hollandseweg 208, Wageningen G1.

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviseleteink egész Svájc területén, valamint fogadósobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel, Liverpool/London

A Szentlélek működése bennünk

Karácsony, húsvét, pünkösd: az egyházi év három oszlopa. S bár az Egyház mindhárom ünnepnek egyenlő liturgikus «rangot» biztosít, a hívek vallásos tudatában mégis más rangsort kaptak. A «legszebb», s ezért népi szokásból leggazdagabban ékesített ünnep kétségtelenül a karácsony; a húsvét a maga súlyos és inkább az értelemhez szóló mondanivalójával már sokkal kevesebb érzelmet ébreszt.

És pünkösd? Nos, pünkösd ünnepe az összes között a «legszegebb»: a legtöbb ember szemében csak amolyan «nyomok», amellyel — a hármasság kedvéért — le kell zárni az ünnepek sorozatát.

Ez márcsak azért is különös, mert valójában mégiscsak a pünkösdnek van legtöbb «köze» hozzánk.

Karácsony és húsvét — bármilyen nagy is üdvőtörténeti jelentőségük — alapjában véve mégiscsak «emlék»-ünnep: egy, a történelemben már lezajlott üdvőtörténeti eseményre emlékeztet. A pünkösd más: ezen a napon nemcsak az első pünkösdről emlékeztünk, itt az Egyház és benne minden egyes ember «Éltető Lelkéről» van szó.

A középkor egyik érdekes alakja, *Joachim a Fiore*, az emberi történelmet három korszakra osztotta: az Atya, a Fiú és a Szentlélek korára. Elképzelése szerint az «Atya kora» a teremtéstől Krisztusig, a «Fiú kora» Krisztus születésétől annak második eljöveteleig terjed, a «Szentlélek kora» csak később jön, amikor majd megvalósul a «tökéletesek Egyháza». Mondanom sem kell, hogy a hivatalos Egyház ezt a nézetet elvetette, de azért van benne valami kis igazság, t. i. a Szentlélek munkájának nagybecsülése. Eppen az, ami belőlünk — és tegyük hozzá: a mai teológiából — annyira hiányzik.

Egy másik középkori teológus, *Petrus Lombardus*, a Szentlélek munkáját azzal akarja kiemelni, hogy egyszerűen azonosítja a kegyelmet a Harmadik Isteni Személlyel. Ez az elgondolás sem lett sohasem hivatalos egyházi tanítássá, de számunkra alkalmas nyújt arra, hogy bevezessen bennünket a Szentlélek működésének mélyébe: az ember kegyelmi életébe.

Mi is a kegyelem?

A magyar «kegyelem» szó csak gyenge visszautalozása annak a gazdag fogalmi tartalomnak, amelyet az eredeti latin szó — *gratia* — tartalmaz. A szóban a nálunk is ismert «gratis» szó rejlik: valami olyasmit jelent, amit nem valaminek ellenértékéért, hanem ingyen kaptunk. De a «gratia» még többet rejt magában: «kegyességet», «bájt», vagyis olyasvalamit, ami megszépíti, bájosítja, kedvesíti az embert. S végül a magyar «kegyelem» is benne cseng (most nem természetfeletti, hanem természetes értelmében véve): mint «megkegyelmezés», egy megérdemelt (főleg halál-) büntetés elengedése.

Ez az értelmi és érzelmi gazdagság cseng ki azokból a helyekből is, ahol az Újszövetség, de főleg

Szent Pál levelei

«kegyelem»-ről beszélnek.

Szent Pál központi gondolata a Jézus Krisztus által történt ingyenes és egvetemes megváltás: «Mindnyájan vétkeztek ugyanis és nélkülözök Isten dicsőségét. Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által» — írja a Római-levéletben (5. 23-24). De nemcsak itt, hanem többi leveleiben is állandóan ezt a gondolatot ismétli: «Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta

értem, Isten kegyelmét nem vetem el» (Gal. 2, 20-21); s néhány fejezettel később: «Ha a törvény által akartok megigazulni, elszakadtok Krisztustól, s kegyelmét elvesztettétek» (Gal. 5, 4). Egy mondattal: Szent Pál tehát a kegyelemen a Krisztus által történt ingyenes megváltás foglatját és zálogát látja.

Ezek után nem csodálkozhatunk, hogy Szent Pál nem tud szebbet és jobbat kívánni híveinek, mint «kegyelmet és békességet» (v. ö. Róm. 1,7; 1 Kor. 1, 3; 2 Kor. 1,2 stb.), mert ez a legfőbb jó, amelyet embernek egyáltalán kívánni lehet.

A skolasztika

Ezt a fogalmat is egyekszik az arisztoteleszi bölcsélet szűk kereteibe szorítani. Számára a fogalmi meghatározás sokkal fontosabb, mint a Szentlélek dinamikus működése bennünk. (Csoda-e, ha Kempis Tamás ennek láttán kifakad: «Mit használ neked, ha a Szentháromságról okosan tudsz beszélni, de hiányzik belőled az alázatosság, és így nem tetszel a Szentháromságnak? Valóban: a magasröptű beszéd sem szentté, sem igazgató nem teszi az embert... Inkább szeretném a bánatot és a bűneimen való bűnkódást érezni, mint fejből tudni annak iskolás magyarázatát, mi is tulajdonképpen az a bánat és a bűnök felett érzett fájdalom» — Krisztus követése, I. könyv. 1. fej. 3 bek.).

Mivel azonban a skolasztikus filozófia csak fogalmi skatulyában tud gondolkodni, azért a «kegyelem» számára is megkereste ezt a skatulyát, s beleerőlt a «késztség»-ek fogalmi körébe.

Hogy tulajdonképpen mit akar ezzel mondani, minden elméleti magyarázat helyett jobban megmondja egy hasonlat:

Egy hangversenyteremben egész sereg ember ül együtt. A zenekari pódiumról csakúgy ömlik Beethoven csodálatos muzsikája. S a hallgatók? Az egyik fénylő szemekkel és látható élvezettel hallgatja a zenét; a másik, nemcsak, hogy nem élvezi, hanem szemmeláthatóan szenved tőle. Miért? Az egyiknek van valamije, ami a másiknak nincsen: zene hallása. A skolasztika nyelvén: az egyikben megvan a «késztség» (képesség) a zene felfogására, a másikból (bár a zene éppen úgy fülbe hatol) hiányzik ez a belső «késztség». A kegyelem természetfeletti készség, amely képessé teszi az embert az isteni élet befogadására. Kegyelem nélkül süketek vagyunk ezzel a természetfeletti «hanggal» szemben, s ezért kegyelem nélkül az «örök üdvösség»-et sem nyerhetjük el.

A szentségek és a kegyelem

Aki vizet akar inni, kinyitja a vízcsapot, vödörrel eszt a kútba, kezét a forrásba meríti, mert hiába csobog a víz, ha nincs eszközünk a víz kimerítésére, szomjan halunk.

Krisztus a Megváltás által felnyitotta szemünket, hogy a bűn sivar homokosátogójában felfedezzük az éltető oázist, de az itt csobogó kegyelmi forrásból magunknak kell merítenünk. Az eszköz, amelynek segítségével ebből a vízből meríthetünk, a szentségek. Persze, hogy vannak «rendkívüli eszközök» is (ahogy szükség esetén a vízből is tudunk más eszközzel meríteni), de mindezeknek felsorolása messze vezetne. Itt a rendes eszközökről beszélünk:

A keresztség szentsége először nyitja meg előttünk a kegyelem forrását; a bűnbánat újra megnyitja ezt a forrást, ha saját hibáinkból elzárjuk magunk elöl. A bérnálás, az egyházi rend, a házasság, sőt a szentkenet szentsége is, más-más formában nyit utat a kegyelmi élet forrása felé: a ránk váró különös felelősség, ill. feladatok ellátásához ad különleges erőt. A szentáldozás a kegyelem tengerét jelenti számunkra: belőle min-

dennap meríthetünk, szüntelen táplálkozhatunk belőle és erősíthetjük magunkat a földi élet zarándokútján.

«Jöjj, Szentlélek Úristen...!»

S ezeknek a kegyelmeknek osztója a Szentlélek! Ahogy az egyiptomi József osztotta a fáraó gazdag gabonarakárjából az életet jelentő búzát és rozst az éhez embereknél, így sáfáradik Krisztus kegyelmi kincstárával a Harmadik Isteni Személy.

S ezért az ádventi és a pünködsi «jöjj!» között óriási a különbség. Amikor az ádventi énekekben azt énekeljük, «jöjj el, édes Üdvözítőnk», tulajdonképpen a Krisztus előtti emberiség helyébe képzeljük magunkat (hacsak nem Krisztus

második eljöveteleire gondolunk), s így énekeljük a krisztusthívó éneket.

A pünködsi «Jöjj, Szentlélek Úristen» nem az elmúlt, hanem a mai emberiség, a mi imádságunk. Ő mindig eljön, ahányszor benső meggyőződéssel, őszinte kívánsággal imádkozunk Hozzá. Csak — engedjük is Őt Ielkünkben működni!

Legyen tehát szentlélekkihívató énekünk tudatos imádság, s engedjük, hogy valóban megteremtse bennünk azt a belső készséget, amellyel képessé tesz — most és az örökkévalóságban — Isten boldogító életének befogadására!

RITTER MARTON

Jubileumi Nagytábor

Trombita-zengés, dobpergés fagadja a látogatót a magyar cserkészek Melbourne melletti Jubileumi Nagytáborán. A cserkészzenekar hangjaira közel 500 ausztráliai magyar cserkész vonul fel zászlófelvonásra. Ezzel hivatalosan is megkezdődött a Magyar Cserkész Szövetség Jubileumi Éve. Négy világrész több, mint 6000 magyar cserkésze emlékezik meg az 1970. év folyamán a Szövetség fennállásának 60., és külföldi működésének 25. évfordulójáról.

Ausztrália 15 magyar cserkészcsapatát Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Newcastle és Geelong magyarsága tartja fenn. Összetartásukra jellemző, hogy a 5.600 km-ről érkező perthi cserkészek útiköltségét közösen fedezték. A 124 sátról álló tábor postája elsónapos bélyegzős díszborítékot adott ki. «Pusztaszeri Híradó» névvel, naponta jelent meg — saját nyomdájuk kiadásában — tábori képes újságjuk.

Mint az ezután sorra kerülő többi táborok, úgy az ausztráliai is korosztályokra felosztott altáborokból áll. A fiúknak: Bakony, Mátra, Mecsek és Hargita, a lányoknak: Sárköz, Palóc, Ormánység és Székely.

Örömmel üdvözölték az ausztráliai magyar cserkészek körükben Bodnár Gábort, a Magyar Cserkész Szövetség ügyvezető elnökét, aki Amerikából hozta az ott élő magyar cserkészek nagy szeretetét és együttérzését, s aki két héttel együtt volt az ausztráliai magyar cserkészekkel. Tapasztalatai bizonyára hasznára válnak majd az ötödik kontinensen élő magyaroknak.

A tábor tartama alatt voltak sportversenyek: atléтика, úszás, labdarúgás, röplabda, kirándulás Melbourne megtekintésére, portyák, hadijáték.

A népdalversenyeken szebbnél-szebb magyar dalokban gyönyörködhetek a látogatók, de né-

pitáncok és népijátékok is erősítették a magyarságtudatot. A táboriüzek meghitt, baráti hangulatában a tábor apraja-nagyja igyekezett tudása legjavát adni. Jártunk az Alföldön, Dunántúlon, Erdélyben.

Szellemi olimpiást is tartottak. Az írásbeli dolgozatokat tartalom, fogalmazás, eredetiség és helyesírás szempontjából bírálták el. A szavakat kiejtés, fellépés, hangsúlyozás, a vers átélése és megértése, valamint a vers megválasztása szerint. Az előadás lehetett szabadon választott, a magyar történelem vagy irodalom tárgyköréből. Itt a pontozás a magyar nyelv, tartalom, érthető beszéd és előadóképesség szerint történt.

A táborral egy időben került megrendezésre az első Ausztráliai Magyar Találkozó, amelyre Ausztrália minden részéből önzönlöttek Melbournebe a magyarok. Jöttek, hogy hitet merítsenek magyarságuk megerősítésére és büszkén vallják, hogy bár a sors az ötödik kontinensre vetette őket, itt is magyarok maradtak. Ennek a nagy találkozásnak legfontosabb eseménye volt a Myer Music Bowlban tartott hangverseny, amelyen többezren vettek részt. Színpompás népi viseletben gyönyörű táncok, énekek, szavaltatok, magyar zene került bemutatásra, mintegy 120 szereplővel Sydney, Melbourne, Perth magyar fiatalokból. Jólleső érzéssel vettük, hogy bármely város, bármely csoportja adott elő, cserkészek mindig találhatók voltak a szereplő csoportokban.

A 14 napos táborozásnak január 10-én, záróünnepség vetett véget, amelyen emlékérmeket és díszleveleket osztott ki Bodnár Gábor a cserkészvezetőknek és mindazon magyaroknak, akik Ausztráliában az emigrációban felnevelődő ifjúság magyar nevelését elősegítik, támogatják.

A parancsnokok jelentése

Gyülekező tábori misére

A tábor vezető lelkész P. Békési István SJ volt.

Isten népének himnusza

Szentlélek Isten, szállj reánk,
Elmét derítő tiszta láng,
Önts lelkünkbe, melyeket
Magszeteltél, kegyelmedet.

Kit Isten, mint vigasztalót
Nekünk ajándokul adott,
Minden javak bő kútsjeje,
Lelkünk világa s élete.

Te hét ajándok Istene,
Az Úr hatalmas jobbkeze,
Te, kit nekünk ígért Atya,
Nyelvünk kenetdús szözeata.

Erzékeinkre fényt deríts,
Kebelt erőnyre felhevíts.

Testünk erőtlenségeit
Védjük magas kegyelmeid.

Kisértetekben el ne hagyj,
Szívünkbe békességet adj,
Légy utainkban fővezér,
Ne érje népedet veszély.

Ó adjad ismernünk Atyát,
És egyszülötté szent Fiát,
S téged, ki tőlük származol,
Valljon, mi ég- s földön honol.

Legyen dicsőség, ó Atyánk,
Neked, s kitől megváltatánk,
Fiadnak, a Vigasztalót
Áldván veled, mint egy valót. Amen.

VENI CREATOR SPIRITUS

magyar szövege a «Hozsanna»-ból

Emlékezzünk

1620 május elsején, 550 évvel ezelőtt született Zrinyi Miklós. Embernek, hősnak és írónak egyaránt a legnagyobbak közül való. Egész életének egyetlen célja: Magyarországnak a töröktől való felszabadítása. Minden magyart egyesíteni akar erre a célra. Százada azonban nem értette meg. Megnemértés, irigység, vallási és politikai pártoskodás és idegen érdekek megghiúsították nagy művét. Sorsa a legizibb magyar tragédia.

1270 május 3-án, 700 évvel ezelőtt hunyt el IV. Béla király gyermekei többek között Szent Margit, Boldog Kinga és Boldog Jolán Szentek apja és a Hon második alapítója a szörnyű tatár dúlás után.

1760 május 11-én született Kömlődön Pálóczi Horváth Ádám. Legértékesebb tevékenysége a népdalok gyűjtése. Tanulmányozta ritmusukat, lejegyezte szövegüket és dallamukat. Legbecsebb munkája az a kéziratos kötet, amely ötödfélszáz ének szövegét és dallamát őrizte meg. Ebből való:

*Ej haj gyöngyvirág,
Teljes szekfü, szarkaláb,
Bimbós majoránna!
Ha kertekben lehetnék,
Piros rózsát szedhetnék,
Szívem megújulna.*

*Ej haj gyöngyvirág,
Teljes szekfü, szarkaláb,
Levendulavirág,
Ha kertekben lehetnék,
És ott kertész lehetnék,
Mindjárt meggyógyulnék.*

1845 május 12-én hunyt el Linz-ben Batsányi János, 125 évvel ezelőtt. Fője Géza ezt írja róla «A felvilágosodástól a sötétedésig» című könyvében: A nemzedék társadalmi végzete, Szentjóni Szabó László korai halálától tekintve, Batsányira súlyosodott legnehezebben, Kazinczy súlyos «vérvettség» árán ugyan, de életben maradt, hazajöhetett, újra bekapcsolódhatott a szellemi életbe, kibontakozhatott szellemét. Batsányira azonban ránehezedett a kelet-közép-európai reménytelenség; kihullott a magyarságból, számkivetésben töltötte életének javát... A

francia forradalomra írt verse miatt állását veszítette, ott kellett hagynia Kassát, a várost, függetlenségét, nagy szellemi kezdeményéseit és terveit... Batsányi volt az egyetlen, aki a mélyebb magyarság és a tágasabb európaiság magaslatáról megküzdhetett volna Kazinczy németes ízlésével. A fogságból azonban csak Kazinczy tudott hazatérni.

1920 május 13-án hunyt el Lóczy Lajos Balatonarácson. — Pozsonyban született 1849 novemberében. 1869-1874 között a zürichi műegyetemen tanult és ebben az időben szerette meg az Alpokat. 1874-ben mérnöki oklevelet szerzett. Hazatérve a Nemzeti Múzeum ásványtárában dolgozott, 1877 nov.-1880 május 1 között gr. Széchenyi Béla keletázsiai expedíciójában vett részt és beutazta így Kína nagy részét. — 1888-ban a budapesti egyetem a földrajz ny. r. tanára és a Magyar Tudományos Akadémia tagja lett.

1890 május 13-án született Nagyenyeden Makkai Sándor, erdélyi református püspök. Papi hivatástudattal lépett az irodalom szolgálatába. Történeti regényeiben (A táltos király, Sárga vihar) tudós elmélyültséggel tanulmányozza a kort, keresi az események lelki rugóit, s meglátatja az olvasóval azokat a tanulságokat, melyekre a múlt eseményei figyelmeztetnek bennünket. «Magyar fa sorsa» c. tanulmánykötete egyik legbátrabb s legszebb könyvünk Ady megértéséhez.

1720 május 15-én született Selmecezen P. Hell Miksa SJ, csillagász. 1738-ban lépett a jezsuita rendbe. 1755-ben a bécsi egyetem felállítják a csillagdat és P. Hell lett az intézet igazgatója és egyúttal a mechanika tanára az egyetemen. — Egyik híres művét most 200 éve adta ki: Diss. de transitu Veneris ante discum solis die 5 Jun. 1796. Wardoehusii in Finnmachia observato. (Kjöbenhavn 1770).

1795 május 20-án, 175 évvel ezelőtt végezték ki a Vérmezőn Budán; Martinovics Ignácot, Hajnóczy Józsefet, Laczkovics Jánost, Szentmarjay Ferencet és Sigray Jakabot.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSEGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Ausztriában:

Horváth János, 1970 február 15-én, Bécsben
Köszegi Manuella Klára Anna, 1970 márc. 15-én,
Kaiser-Ebersdorfbán

Németországban:

Mikulás Katrin, Mikulás János és Katalin
leánya, 1970 márc. 31-én, Wiesbaden-ben

Svájcban:

November Philippe Balázs, N. András és Zsuzsa
fia, 1970 márc. 21-én, Genfben

ELSŐALDOZÓK

Németországban:

Horváth Kati, Neu Isenburg-Gravenbruch
Szendey Öcsi, Neu Isenburg-Gravenbruch
Csák Marika, Fischbach/Ts.
Nussel Mihály, Kiedrich/Rh.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Pálfi György és Tóth Viktória, 1970 márc. 22-én,
Bécsben

Svájcban:

Hauk László (Uster) és Milkovics Mária
(Winterthur)

AZ ÖRÖK HAZÁBA
KÖLTÖZTEK

Ausztriában:

Szakasics Rozália, 58 éves, 1970 márc. 6-án,
Bécsben

Németországban:

Horváth Péter, 30 éves, 1970 márc. 17-én,
Offenburg-ban
Zizda Emil, 47 éves, 1970 ápr. 16-án,
Offenburg-ban

Svájcban:

Lakatos Jenő, 86 é., 1970 ápr. 14-én, Genfben
Rubint Jenő, 73 éves, 1970 ápr. 16-án,
Winterthurban

† ADÁM GYÖRGY sen. SÍRJÁNÁL

Szent József ünnepén kísértük a bécsi központi temető útrengetegében végső nyugalóhelyére Mgr. Ádám György apostoli vizitátor édesatyját, a papfiával azonos nevet viselő idősb Ádám Györgyöt, aki 75 évet élt. Az elhunyt özvegye, hosszú életének támasza és társa, a papfia, annak fivére Ádám János, két kis fiával, Györggyel és Jánossal kísérték el nagyszámú baráttal és ismerőssel együtt utolsó útjára.

Füünkbe zeng még a férfikar «Miserere»-je... Előttünk koszúruk, virágok, a ragaszkodás jelei. Körülöttünk ismerős és ismeretlen arcok az elkésett, hűvös koratavaszi időben...

A bécsi központi temető nagyüzem: több halottasházából féllórás, olykor még rövidebb egymásutánban kísérik ki a nagyváros kő- és malter-tömegéből ebbe a nagy «holtak városába» azokat, akik az Úristen hívására kell, hogy visszatérjenek a földre, ahonnan vétettek. — Memento homo, quia... in pulverem revertetur! Pedig a Wiener Zentralfriedhof — igaz a legnagyobb — de a kétmillió városnak mégis csak egyik temetője. Rajta kívül még több mint ötven bécsi temető állandó tanúja a hamvazószerdai figyelemzetésnek.

Az élet tehát nem áll meg: az édesatyját, aki elvégezte feladatát, aki sorsát feleségével megosztva annak életét is kiteljesítette, akinek élete unokáiban talált további folytatást, elkísértük utolsó földi útjára. Amikor most az elhunyt emléke kísér bennünket a hétköznapiok helytállásában, mi is számítunk vele együtt az Úr kegyes ítéletére. «Jó harcot harcoltál, hitedet megtartottad: íme tiéd az igaz élet koronája» (1 Tim. 4,7).

G.

†

SZENTE ILONA

Április 12-én, a Jópásztor-vasárnapján, helyezték örök nyugalomra az Ingenbohl-i rendház temetőjében Szenté Ilona keresztes nővért.

1891-ben született Zsombolyán. Középkorai tanulmányai végeztével, fiatalon, lépett a svájci alapítású keresztes nővérek rendjébe. Egyetemi tanulmányai után középkorai tanárnői oklevelet szerzett s Magyarországon a rend több iskolájá-

ban tanított. Fiatalon igazgatónővé, majd 1937-ben tantományfőnöknővé választották. Mint az 1938. évi Eucharisztikus Világkongresszusnak egyik rendezője magyaros vendégszeretettel helyezte el a külföldről érkező nővéreket. Huszonöt évet töltött emigrációban a rend magyarországi házainak elvesztése után. Szaktudása és kedves egyénisége révén itt is mindenütt szerették és tisztelték.

A gyászszertartást Dr. Hász István tábori püspök végezte, aki nagyszerűen méltatta a boldogult érdemeit. A szertartáson jelen volt sok nővértársa, köztük számos tanítványa, akik tantományfőnöknőjük szellemében munkálkodtak Európa különböző országaiban.

A Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége elnöke, Farkas László, a svájci magyarság nevében nemzeti színekkel díszített koszorút helyezett a temetés alkalmával Szenté Ilona keresztesnővér sírjára.

A RÓMAI SZENT ISTVÁN HÁZ

minden Rómába utazó magyarnak (szükség esetén nem magyarnak is) olcsó és kényelmes szállást, izletes magyar konyhát és nyugalmas otthont nyújt.

Teljes napi ellátás egy-ágyas szobában 3.000 lira.

teljes napi ellátás két-ágyas szobával fejenként 2.800 lira,

külön fürdőszoba 500 lira.

A Termeni állomástól a 27-es autóbusszal 50 líráért a végállomásig, onnét a 144-es busszal 5 megállót a Szent István Házig (50 lira). — Pontos értesítés esetén a zarándokház VW személyszállító kocsija is igénybe vehető, a taxinál olcsóbban.

A szerdai pápai kihallgatásra, s a vasár. és önnepnap pápai szentmisékre a Szt. István Ház belépő jegyet biztosít.

Az igazgatóság lehetőleg három héttel az érkezés előtt értesítést kér a következő címre:

Casa di S. Stefano — Via del Casaletto 481.
00151 Roma. — Tel. 53 75 319.

Igazgatóság

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

Telefon: (071) 22 55 28

St. Gallen, Gallusstr. 41. Svájc.

HIRDETÉSEK

Emlékezés a házra! Jó pénzbefektetés.

BANKFRISS

arany, ezüst és más fémből készült pénzürmék — 1907 évjáratól kezdve. 30 % körüli engedmény a mindenkorí árból, pl. 5 db. ezüstpénz 1948-ból 95.— DM helyett 59.— DM, mind a 14 db. használatos pénz 1950-től 28.— DM helyett 19.— DM.

Használja ki Ön is ezt a korlátozott, egyszerű és rendkívüli lehetőséget.

Árlista és ajánlatok:

Herbert Münnich

4303 Bornheim-Uedorf

Heisterbacherstr. 107.

A «KOMITÉ» KÖZLEMÉNYE

A svájci állampolgárság iránti kérelmek ügyintézésével kapcsolatban sokan fordulnak tanácsért vagy segítségért a Komité vezetőségi tagjaihoz.

Miután a Komiténak irodája nincs, a vezetőségi tagok pedig elfoglaltságuk miatt csak nehezen érhetők el, elhatároztuk a tanácskérés megkönnyítését oly módon, hogy telefonügyeletet vezetünk be. A Komité alábbi vezetőségi tagjai — a lehetőségek határain belül — a nevük sorában feltüntetett időpontban és telefonszám alatt a kérelmezők rendelkezésére állnak:

Erich R ü f e n a c h t kantonképviselő,
(Kantonsrat) kedden és csütörtökön
19-20 óra között. Tel. (051) 99 24 65

E r n s t R a h m lapszerkesztő, szerdán és pénteken 19-20 h között. Tel. (051) 45 58 60
D r . T a s s o n y i G y u l a a Komité elnöke,
hétfőn és pénteken 19-20 óra között.
Tel. (051) 56 72 40

Írásbeli kérelmek az alábbi címre küldendők: «Komitee für die Einbürgerung der Ungarnflüchlinge in der Schweiz»
Postfach 3230, 8023 Zürich.

A «Kompendium» az állampolgári vizsgához szükséges ismeretek megszerzéséhez német

Szabad idejében

hallgasson magyar muzsikát!

LPX 10110 30 cm Stereo. DM 17.—

Közismert magyar nóták: Akácok út — Piros pünkösdi napján — Szeretnék május — Lemondás — Édesanyám, te jó asszony — Ahogy én szeretlek, — Ki volt az az asszony — Fehér selyem stb. Ének: Kovács Apollónia, Szalay L. Dóry J.

A 2734 30 cm. DM 17.—

Megugrattak Hortobágyon — Piros rózsák beszélgetnek — Van egy szöke asszony — Temető a Tisza, — Nótás-kedvű volt az apám — Kiskereki betyárcsarda, — stb.

Ének: Solti K., Szalay L., Csongor I.

SG 1021 30 cm. DM 20.—

Solti Kálmán ének Oláh Kálmán kísért: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, Sárbogárd, Dombóvár, Rákóczi megtérése, Álmodó Tiszapart, Ott, ahol a Maros víze, Csak még egyszer tudnék hazamenni, Kék nefelejcs, stb. 6 dal.

LPX 10003 30 cm. DM 17.—

Kovács Apollónia cigánydalokat énekel (óriási siker).

A 2735 30 cm. DM 17.—

«János vitéz» egyveleg pesti énekesek előadásában.

Könyvek nagy választékban!

Kérje díjtalan katalógusunkat.

S. Katko

Musica Hungarica

8 München 13,

Agnesstr. 45. — Tel. 370-911.

Órajavitó műhely

keres órásokat

kis- és nagyórák javításához.

Lakásszerzésben segítünk.

Arpad Arató

Techniker

Moderne Uhrenreparaturwerkstatt

5 Köln 60,

Meerfeldstrasse 22

Tel: 71 64 18

vagy francia nyelven megrendelhető
4.— frank befizetésével a 80-68153 csekk-számlára.

A «Komité» vezetősége

MAGYAR LEÁNYT,

vagy asszonyt keres Salzburgban lakó amerikai honfitársunk, aki feleségét megtanítja magyarul főzni és gyermekeit magyarul beszélni. Az illetőt családtagnak tekintik — jó fizetéssel.

Címe:

Richard Kádár, Salzburg,

Nesselthalgasse 27.

«BOUTIQUE MARIA»

Bécsi Magyar divatárú üzlet

a város szívében.

Kosztümök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!

Pongrácz Mária

Wien 1, Herrengasse 24.

Tel.: 65 50 222

MAGYAR TURISTÁKNAK KELLEMES
SZÁLLÁS

a «Quisisana» pensioiban

a Mariahilferstrasse mellett.

Wien 6, Windmühlg. 6. Tel.: 57 53 41

HIVATALOS magyar-német/német-magyar fordítások olcsón és gyorsan Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvénytudó hiteles fordító és tolmács,

799 Friedriehshafen

Lindenstr. 50.

Segítség... TV...

Külföldi utam alkalmából, nem is olyan régen, valamelyik világvárosban felfedeztem egy gyermekbarátomat. A zsúfolt program ellenére meglátogattam. El szerettem volna vele beszélgetni, mert az Alföld «viharsarok»-nak nevezett részéről nagyon kevés emberrel lehet külföldön találkozni. A régi jó barát megfűriasodott, két gyermek boldog édesapja lett. Éppen vacsora idején toppantam be hozzájuk. Helyet szorítottak az asztalnál. Szándékosan írom úgy, hogy helyet szorítottak, mert valóban odapréselődtem: a tágas asztal mellett csak kétoldalt ültek, szemben a televízióval. Senki nem akart a képernyőnek háttal ülni, így magam ajánlkoztam. Barátom hét éves kislia erősen kijelentette, oda pedig ne üljek, mert akkor nem látja a műsort. Engedelmeskednem kellett. A vacsora hátralévő ideje alatt ott szorongtam én is az asztal mellett. Vacsora után pedig: «Ugye Te is megnézed a krimi-t?» — kérdés, amelyre nem is válaszolhattam — este tíz óráig ott ültem velük, az emelvényen trónuló TV előtt. A műsor végén a gyermekek nagyot ásítva lefekvésre készültek, én is elbűcsűztam. «Olyan ritkán találkozunk, gyere el máskor is» szívélyes meghívás után ez volt az egyetlen beszélgetés gyermekkori barátommal. A régi emlékekről, a cserkészklubokról, a foci-ról és az iskolai élményekről nem is beszélünk semmit. És mind ez huszonhárom esztendő után... a TV miatt.

A TV-nek a család életében óriási nevelőértéke lehet, ha azt kellő formában észre is vesszük. Lényeges előfeltétel: a készüléket egy jó program után lehetőleg ki kell kapcsolni és a látottakat meg kell vitatni. Sok fiatal azért marad az esti órákban otthon, mert jó műsort közvetítenek. Fel nőttek és fiatalok gyakran meg rövidítik az éjszakai pihenést, mert egy jó labdarugó mérkőzést, vagy egy kiváló show-t láthatnak. Ezeknek az óráknak nevelőhatását nem szabad elszalasztani, hanem a látottakat meg kell tárgyalni, ki kell értékelni. Megdöbbentő viszont azoknak a gyermekeknek száma, akik zsenge koruk ellenére az éjszakába nyúló órákig fennmaradnak és minden rendszer nélkül hozzáragadnak a TV-hez. Németországban több mint egy millió 4-15 esztendő gyermek rendszeres nézője a TV adás főbb számainak. Egy közvéleménykutatás megállapította azt is, hogy százakra tehető azoknak a kisiskolás gyermekeknek száma, akik hétközben a 21 óra utáni adásokat is megnézik. Szombaton este pedig 250.000 gyermek, szintén abban a korban, még 22 óra után is ott gubbaszt a képernyő előtt. Felmerül a kérdés: gondolnak a szülők a TV nevelő ha-

tására, vagy teljesen közömbösek ezen a téren?

A modern nevelő helye a családban...

Kétségtelen, a modern életben, amikor tér és távolság terén már alig van titok, a TV új pedagógiai feladat elé állítja a szülőket. Ha nem az édesanya és az édesapa szabja meg a nevelési irányt, akkor a képernyő szereplői veszik át ezt a fontos feladatot, még akkor is, ha azok nem is gondolnak erre a rejtett lehetőségre. Valljuk be őszintén, nemcsak a gyermekekkel van ez így, hanem mi felnőttek is gyakran egy-egy TV-adás hatása alatt vagyunk. Azok a szülők, akiknek nincsen már túlságos nagy befolyásuk gyermekeikre, gyakran rá akarják fogni a TV-re a kiváló nevelői erőt, vagy ha nem, hát akkor egy értékes nevelőnőt látnak benne, aki az esti órákban levezi vállukról a felügyelet kínos feladatát. A TV csakis abban az esetben lehet pozitív nevelőhatással, ha a szülők határozzák meg, melyik műsor való gyermekeiknek. A kis-korúakon elkövetett kriminális tettek miatt minden szülő jogosan felháborodik és nem nézheti szívesen, ha gyermekeik ismeretlen egyénekkel az utcán szömbölköznek, vagy ajándékot fogadnak el tőlük. És hogyan van ez a TV-nél?

A TV kitüntetett szerepét a családban már sokszor a készülék elhelyezése is bizonyítja. Előfordul, hogy főhelyet kap, mintha modern házioltár lenne... Ezért arra kellene törekedni, hogy már az elhelyezésnél ne történjen hiba. Lehetőleg ne adjunk neki központi helyet. Ahol pedig hatévsnél kisebb gyermek van a családban, a készüléket lehetőleg úgy kellene elhelyezni, hogy azt ne is láthassa. Ha a gyermekek már nagyobbak és a nekik való adásokat már nyugodtan megnézhetik, akkor lehetőleg olyan helyet kapjon a kis távolbalátó készülék, hogy más fontos ténykedést, mint pl. a tanulás, vagy az étkezés, ne zavarhasson. Távolbanzés közben nem lehet nyugodtan vacsorázni, vagy még kevésbé komolyan tanulni. Helyszüke esetén pedig legyen annyi lelkierő a szülőknél, hogy a készüléket ezekben a fontos órákban kikapcsolják.

Három megfontolás...

1. Az adások gyors, egymás után pergő képeit nem lehet megállítani, azokat visszapergetni, hogy a gyermekek a látottakat jobban megértsék, ismeretüket újabb fogalmakkal bővítsék. A kis-gyermekek szemléltető módon tanul. Még a kézzel fogható nagy és színes képeket is órákig nézi, simogatja és beszél vele. Ez a TV-adásnál lehe-

tetlen. Így előfordul, hogy még a gyermekadások is csömört okoznak a fiatal lélekben, mert nem tudják a sok felhalmozott képet szellemileg megemészteni. A gyermekeknek, normális körülmények között, mindene a család. A televízió egy másik világot mutat be és a négy-öt esztendő kis csemete nem tudja a látottakat az ő környezetével összeegyeztetni, mert ahány család, annyi családi környezet és családi kép. Zsenge lelkében új keletkezhet, vagy legalább zavaró hatás alakul ki az első család-kép ismeretében.

2. A televíziós adások általában másodrangú képet adnak a világról, elzárják az utat a környezet valóságától és a gyermeket passzivitásra nevelhetik, mert a világot így csupán az elvonuló képekben ismerhetik meg. A túlságba vitt távolbanzés veszélyes lehet azért is, mert a gyermeket a szoba rabjává teszi, a természet ölnél található lehetőséget, amelyet a kerékpározás, játék, vagy a torna képezhet, elhanyagolja, vagy meg sem ismeri. Idővel ez a hiányos fizikai fejlődés komoly problémát is okozhat.

3. A harmadik megfontolás viszont nemcsak a kis gyermekekre vonatkozik, hanem a serdülő korban lévőkre is. A képernyő előtt mindenki egyedül van. Még akkor is, ha az egész család együtt ül a készülék előtt és közösen nézik a műsort. Minden néző azt éli át, amit lát, az ő egyéni felfogása szerint. A fiatalok, még a kamaszkorban is, párbeszédre szorulnak a felnőttekkel, szüleikkel és nevelőikkel, amit a TV nézés közben nem kaphatnak meg. Ezért van nagy szükség a látottak kiértékelésére.

A TV-tízparancsolat

A televízió nézés körül, azt hiszem, egy hosszú tanulmányt lehetne írni és nagyon sok szem-

pontot megvilágítani. Számos nevelő észre is vette a problémát és nagyon sok család igyekszik a helyes utat követni. Természetesen nem lehet előírni, ki vegyen, vagy ki ne vegyen TV-t, ki nézze, vagy ki ne nézze az adásokat. Csak irányt lehet mutatni. Olyan sokféle tízparancsolatot olvastunk már, hogy abból nem hiányozhat a TV-é sem, amely összefoglalja az eddig mondottakat és tényleg irányt is mutat. Az összeállítását Karl Holzamer pedagógus írásából veszem:

1. A TV-t nem szabad egy automatikus öntözőkészülékkel összekapcsolni, amely órák-hosszat működik.
2. A TV nem lehet «Babysitter».
3. Ne a gyermekek válasszák meg, mit szeretnének nézni, hanem a szülők határozzák meg, mit szabad megnézni a TV-ben.
4. Tíz éven aluli gyermekeknek 20 órákor lámpaoltás van.
5. Tízennégy éves korig a lámpaoltás utolsó időpontja 21 óra.
6. A híreket nem szabad összekapcsolni a gyermekadásokkal.
7. A képernyőn látott eseményeket a családban meg kell beszélni.
8. A TV-adások képe ne legyen végső tudás, hanem olvasással fejlesszük azt.
9. A TV-újságban szereplő korhatárt be kell tartani.
10. A gyermekes családokban az a gomb a legfontosabb, amellyel a TV készüléket ki lehet kapcsolni.

P. SZÓKE JÁNOS

Nur ein Katzensprung von der Tramhaltestelle Hauptpost

In unserer Spezial-Abteilung,
der Venus-Etage findet
jede mollige Dame ihre Grösse
bis No. 55.
Tailleurs, Mäntel, Kleider,
Blusen, Jupes, Hosen, etc.

Külön-szakosztályunk
— a Vénusz emeleten —
található erősebb hölgyek
részére, 55-ös nagyságig:
Kosztüm, kabát, ruha, blúz,
szoknya, valamint nadrág stb.
Tel.: (061) 25 39 66

Damen-und Herrenmoden Rümclinsplatz 1, Basel

«Életem millió gyökerű»

Szabad-e Ady Endrének, a fájó gondolatok és villanásszerű meglátások és megérzések zengő költőjének a szavait, amelyekkel megsejteni vélünk saját jövőjét, a római Szent István Háza alkalmaznunk? Nem vall-e túlméretezett öntudatra, nem takar-e irreális ambíciót avagy déli-bábos vágyakat? Meggyőző érvek helyett — manapság vajon hány embernek van türelme és ideje nyakát a nyomós érvek jármába hajtani? — visszapillantok a múltba, és próbálom meg-álmodni, derűsen és színesen, a Szent István Ház jövőjét.

Ha visszapillantok a múltba, segítségemre vannak a történelmi feljegyzések. Saxa loquuntur. Megszólalnak a málladozó kövek, a fakuló festmények és pergamentek. Milyen jó is, hogy elő-deink köben, márványban, vásznon vagy kutya-bőrön örökítették meg életük egynéhány mozzanatát!... Megtudjuk, hogy Szent István király 33 éves korában személyesen járt Rómában. Jeruzsálemi zarándokútiát összekötötte Rómával. Bizonyára nemcsak azért, hogy az apostolfejedelem sírjánál imádkozzék. Saját szemével is lát-nia kellett azt a várost, amely királyságának bölcsője, és ahol koronája ötvöződött. Egy fejedelem római zarándoklata és hódolata az Egyház fejénél mindig nagy esemény volt az Örök Városban. A látogatások évét aranybetűkkel örökítették meg a Nagy Konstantin építette Szent Péter bazilika hajójának a padlóján.

Szent István király római zarándoklatának év-századokra kisugárzó nyoma maradt. A germán népek megkeresztelkedésével megindult északról ezeknek a népeknek a zarándoklata Szent Péter sírjához. Szállást a Sz. Péter bazilika körül épült nemzeti zarándokházakban — akkor scholának nevezték — találtak. Szent István sem akart kevesebb lenni Nagy Károlynál. A magyar zarándokok és az esetleges diplomáciai küldetésben járó egyházi férfiak számára a Szent Péter bazilika tőszomszédságában megépítette a *Hospitium Hungarorum*-ot, a magyarok zarándokházát. Már Hartvig püspök, aki 1083-ban megírta Le-

genda Maior címen Sz. István király életrajzát, említést tesz a zarándokházáról. «Rómában — írja — a világ fővárosában, kökerített határolt kertes házakat épített, hogy az apostolok Fejedelmének sírjához zarándokló magyarok ott megszállhassanak.» — De ki vállalja a magyar zarándokok lelki és a zarándokház anyagi javainak a gondozását? Ezt a munkát Sz. István azokra a bencés szerzetesekre bízta, akik a zarándokházzal összeépült kolostorban laktak és a Szent István első vértanúról nevezett templomot látták el (Ecclesia S. Stephani Minoris).

Magyarországon már elcsitulak Vata pogány lázadásának utolsó hullámai is, amikor X. Benedek pápa 1058 május 8-án kelt bullájában a kolostor Albert nevű főapátjának és minden utódjának a következő jogokat biztosította:

a) imádság vagy követség címén Rómába utazó magyaroknak ebben a zarándokházban kell megszállniuk;

b) ha Rómában halnak meg, csak a Szent István templom papjai temethetik el (a kolostornak saját temetője volt);

c) a zarándokházban elhunyt magyarok javai a zarándokház tulajdonává válnak.

A magyar zarándokoknak hosszú utat kellett megtenniük. Többnyire az Adrián át Ravennába, majd tovább Rómába vezető utat választották. Akár egy hónapig is eltarthatott. Sokan talán betegesen vagy pénz nélkül érkeztek. Szent István a segélyezésükre gazdag alapítványt tett. A Ravennában hasonló céllal épült magyar zarándokháznak 25 tiszta ezüst márkát (6,5 kg) hagyományozott, hogy «zarándokainkkal és követeinkkel szeretettel bánjanak.»

Sajnos, a történelmi kútfők nem beszélnek arról, hogy évről-évre hányan szálltak meg a Sz. István zarándokházban. De feltételezhetjük, hogy a magyarok zarándoklata Rómába sohasem szünetelt. Sőt a következő két évszázad folyamán annyira megduzzadt, hogy a Szt. István Hospitium már be sem fogadhatta őket. Így kényte-

lenek voltak a szomszédos házakban megszállni. A rómaiak a kis teret hamarosan Platea Ungarorum-nak, Magyarok terének nevezték el, magát a templomot pedig Ecclesia Sancti Stephani de Ungaris-nak, Szt. István király templomnak. Cserdi Imre szentszéki magyar gyóntató 1431-ben arról panaszkodik, hogy a vállukra nehezede lelkipásztori munkával ketten sem tudnak megbirkózni.

1470-ben II. Pál elrendelte, hogy ezentúl minden 25. esztendőben legyen Szentév. Amikor 1475-ben IV. Pál pápa meghirdette a Szentévet, Mátyás király, aki személyesen nem jöhetett el, elküldte követségét: Vetési Albert veszprémi püspököt és Laki Thúz János horvát bánt nagy lovaskísérettel. A követséghez útközben öccse, Vetési László is csatlakozott, aki Ferrara-ban teológiát tanult. IV. Sixtus pápa a követség számára február 2-án fényes fogadást rendezett. Mátyás király szívügyét: segítséget kapni a törökök elleni hadjáratra, Vetési László olyan ékes latin nyelven tolmácsolta, hogy valósággal meg-írta a pápát és környezetét. A beszédet két kiadásban is kinyomatták. A fiatal teológus szavaiból talán némi túlzott nemzeti öntudat csendül ki, amikor a többi közt azt mondja: «A római Szentegyházat a Szentév folyamán egy nép sem látogatja sűrűbben, mint Pannonia.» — A nagy zarándoktömegből vajmi kevés név maradt ránk! A fejedelmi látogatások természetesen ezentúl is nyomot hagytak az Örök Városban. Így 1343-ban Erzsébet királynő látogatása. 1350-ben Nagy Lajos ezer borsisakos ijjász kíséretében vonult be Rómába, hogy nyilvános vezekléssel kieszközölje kiközösítése alóli feloldozását. 1433-ban IV. Jenő pápa német-római császárrá koronázta Zsigmond királyt. Bakócz Tamás esztergomi érsek és primás római újtjáról és tartózkodásáról (1512-13) köte-téket írtak.

A mohácsi vész után a Rómába vezető utakra ráborult a nagy «gyásztemető» sötét árnyéka. Kihaltak a S. Stefano Rotondo mellé épült pálos kolostor fehérkászás lakói. Javaikat és a magyarok lelki gondozását a Szentszék 1587-ben a jezsuita rend vezetése alatt álló Collegium Germanico-Hungaricum-ra bízta. Az ősi Szt. István

Zarándokház egyik részét bérbeadták, másik részét pékműhelynek rendezték be. Szántó István jezsuita magyar gyóntató keserűen panasolja, hogy a Rómába vetődő magyar zarándokok közül nem egynek bizony koldulással kellett magát fenntartania.

Sorsát az új Szent Péter bazilika pecsételte meg. A szerény és elhanyagolt külsejű épület sehogysem illett bele a Michelangelo-tervezte csodálatos összhangba. VI. Pius pápa rendeletére (1776 június 20.) az egész épületkomplexumot lerombolták, a templom 10 márványoszlopából hetet az új Szent Péter bazilika sekrestyéjébe, hármat a szomszédos irattárba építettek be. A zarándokház értékes festményei elkallódtak, az oltárköveket a sekrestye alatti kanonoki sírbolt szepítésére használták. Ma a bazilika sekrestyé-jének keleti falán mindössze egy szerény márványtábla hirdeti latin nyelven, — in dilapsi monumenti memoriam, az elpusztult épület emlékére — hogy ezen a helyen állt és teljesítette hivatását hétszáz éven át a Szent István király bőkezűségéből épült magyar zarándokház.

(Folytatjuk)

P. SELLYE VINCE

CIVILISATIO

Irla: Arany János

Ezelőtt a háborúban
Nem követtek semmi elvet,
Az erősebb a gyengétől
Amit elvehettek, elvett.

Most nem úgy van. A világot
Értekezlet igazgatja:
S az erősebb ha mi csínyt tesz,
Összeül és — helybenhagyja.

Szerelm – házasság – család

Korunk válságtünetei között a legsúlyosabbak egyike a házasság, a család válsága. Ezért időszerteink tartjuk, hogy lapunkban sorozatosan foglalkozunk ezzel a problémakörrel. Elméleti fejtegetés helyett kérdés-felelet formájában gyakorlati példák mutatjuk be a katolikus fel-fogást, illetve tanítást a fenti címen említett kérdésekről. Donald F. Miller könyvét vesszük alapul, amely Kóvári Károly fordításában jelent meg 1958-ban «Boldog Házasság» címen. Az amerikai szerző évtizedekig foglalkozott házassági tanácsadással és a The Ligourian c. katolikus havi folyóirat házassági rovatának vezetésével. A könyv szövegén csak annyiban változtatunk, amennyiben a II. Vatikáni Zsinat utáni szemlélet ezt szükségessé teszi.

«Annak ellenére, hogy a házasság számtalan kérdését tárgyaljuk... — olvassuk a könyv bevezető soraiban — sok-kérdést nemcsak kimeríteni, de még csak érinteni sem lehet egy könyv keretében. Egyes kérdések megbeszélésére egyedül csak a gyóntatószék, vagy a lelkiatya szobája alkalmas. Azért, ha valamiben további felvilágosításra szorolunk, forduljunk teljes bizalommal plébánosunkhoz, lelkiatyánkhoz, vagy gyóntatónkhoz!»

«Szeretném tudni, lehet-e szó boldog házasságról olyan esetben, amikor nem előzi meg azt szerelm?»

A válasz attól függ, mit ért Ön szerelmen és házasságon? Feltételezzük, hogy a házasságról úgy gondolkozik, amilyenek azt Isten akarja: egy férfi és egy nő felbonthatatlan, szentségi élet-szövetségének tartja, amelyben egymást felhatal-

mazzák a gyermekek nemzéséhez szükséges közreműködés kérésére, vállalják egymás hűséges szeretését és segítségét s gyermekeik felnevelését.

De mit ért szerelmen? Azt a heves vonzódást, «ellenállhatatlan» erejű érzelmet, amelynek hatása alatt képtelen a józan gondolkodásra, s amelyet oly szívesen ecsetelnek a szerelmes regényekben és történetekben? Ha erre gondol, a válasz: Nem! Ilyen szerelme nincsen okvetlenül szükség a házasság boldogságához. Ezzel természetesen nem azt állítjuk, hogy a szerelm nem lehet komoly érték az ember számára, sőt Isten egyik legszebb ajándékának tartjuk. Csak azt állítjuk, hogy az «észontó, halálos» szerelm nem múlhatatlanul szükséges.

Ezerszámra találunk boldog házasságokat, amelyekben pl. a szülők választották ki gyermekük számára a vőlegényt, ill. a menyasszonyt. Hosszú évszázadokon keresztül ez volt a szokás egyes országokban, és mégis sokan nagyon boldog házasságot éltek. Nem mondjuk persze, hogy ez a legideálisabb gyakorlat volt, csak a tényről rögzítjük. Sőt határozottan kijelentjük, hogy az a vad szerelmi láz, amelyet a regényekből ismerünk, kimondottan káros lehet a házasság boldogságára, amennyiben erősen befolyásolja, sőt meg is szünteti az ilyen döntően fontos lépés előtt szükséges józan megfontolást.

Ha azonban helyesen érti a szerelmet és szeretetet, kijelenthetjük, hogy arra okvetlenül szükség van a boldog házassághoz. A helyes értelemben vett szerelm-szeretet ugyanis akaratunk értelmes feláldozása, áldozathozás, hűség és köteleltségeljesítés az iránt, akit méltó élettársnak

Rövid hírek

Száz évvel ezelőtt, közel három évszázados várakozás után önálló és független püspökség lett Luxemburg. Az egyházmegye élére 1870-ben IX. Pius pápa Luxemburg akkori vikáriusát, Nikolaus Adames-t nevezte ki püspökké, aki a nép emlékezetében még ma is mint jópásztor él.

Tubman libériai államelnök 75 ezer dollár segéllyel járul hozzá Monróvia katolikus katedrálisának építéséhez. «A katolikus egyház a libériai államnak és népnek a misszionálás, az oktatás- és az egészségügy területén felbecsülhetetlen szolgálatakat tett» — közölte rádiónyilatkozatban országa népével az elnök, aki maga a metódista egyház tagja.

Az ideai nyugatnémetországi Adveniat-gyűjtés alkalmával a német katolikusok közel 52 millió DM-t adományoztak Latinamerikának. Ebből az összegből 362 létesítményre jut Braziliának, 129-re Argentínának, a többi Mexikónak és Chilének. Összesen 968 létesítmény támogatása válik lehetővé.

Athenagorasz I. konstantinápolyi pátriárka több napot töltött az osztrák fővárosban, ahol az egyetemi klinikán kivizsgálásnak vetette magát alá. A pátriárka innen hosszabb pihenőre a Semmeringre utazott.

Rómában közzétették a papképzés alapvető tanulmányi rendjét. A 101 cikkelyből álló Ratio fundamentalis-t a Nevelésügyi Kongregáció a püspökkari konferenciákkal együttműködve állította össze. Az új tanulmányi rend a kis- és nagyszemináriumok tanulmányi reformját is jelenti.

Thaiföldre indult két trappista szerzetes, hogy ott az első katolikus szerzetes kolostort megalapítsa. Thaiföldön jelenleg több, mint 25 ezer thai-kolostor van, 152 ezer szerzetessel és 87 ezer újonccal. Emellett 23 kínai és 15 vietnami kolostor is működik az országban.

Osztrák tudósokból, főleg teológusokból álló 25 főnyi csoport utazott 2 hetes körútra a SZU-ba. Célja az egyházi intézmények látogatásán túl az ortodox, az evangélikus, a katolikus egyház képviselőinek meglátogatása. Felkeresik Moszkvát, Kievet, Leningrádot, Rigát, Tallint és Wilnát is. Évtizedek óta ez az első eset, hogy osztrák katolikusok litván katolikusokkal találkoznak.

A párizsi Notre Dame mellett lévő egyik teret XXIII. János pápáról nevezik el, aki 1944-53 között volt nunciuss a francia fővárosban.

Norvégiában a katolikus iskolák a jövőben ugyanúgy állami támogatásban részesülnek, mint más magánintézmények. Az országban jelenleg 5 katolikus iskola működik, 538 tanulóval.

Romániába utazott a német püspöki kar delegációja, hogy hivatalos látogatást tegyen Justinian pátriárkánál. A látogatás a Római Egység-tűkarság által kiadott Ökumenikus Direktórium alapján jött létre, amely a nem-katolikus egyh-

zak közötti kapcsolatokra törekszik, egyúttal a közeledést kívánja szolgálni a római kat. egyház és az ortodox egyházak között.

A vatikáni svájci gárda személyi létszáma jelenleg igen alacsony. Az elmúlt évben 24 gárdista vált meg tisztségétől, helyettük csak 9 rek-ruta lépett szolgálatba. A gárdához jelenleg 15 tisz, 39 hellebárdos tartozik, tehát 54 fő, ugyanakkor azonban 75 főre lenne szükség. A parancsnokságnak mégis eltökélt szándéka, hogy a Szentszékkal és a pápával szemben 460 évvel ezelőtt vállalt kötelezettséget híven teljesíti.

Den Haagban tartja 2. Világkongresszusát a Világélelmelési Konferencia, Napirenden a szociális és gazdasági előrehaladás ösztönzését szolgáló eszközök tanulmányozása, a mezőgazdasági termelés növekedését segítő módszerek kidolgozása, valamint annak vizsgálata áll, mint lehetne a világélelmelés kiegyensúlyozottságát elérni.

40 litván pap aláírásával ellátott dokumentumot nyújtottak be a SZU miniszterelnökének, Kosziginak, amelyben arról tájékoztatják, mint diszkriminálják a katolikus hívőket és a papokat. 1940-ben Litvániában 2 és fél millió katolikus élt, 721 plébánián 1580 pap gondoskodott lelki ellátásukról. A mai kormányzat egyre inkább megnehezíti a lelkipásztorok munkáját, az idősök helyét nem foglalhatják el fiatalok, stb. Mint ismeretes, az emlékirat aláíróit a szovjet állam rágalmozásával vádolják és közülük többtől megvonták a működési engedélyt.

Rövid vallási statisztika:

Az olasz missziós szolgálat adatai szerint a világon 1 milliárd 27 millió ember keresztény.

Ebből 615 millió katolikus, 272 millió protestáns, 142 millió ortodox.

A 2 milliárd 292 millió nem-keresztényből: 509 millió mohamedán, 444 millió hindu, 14 millió zsidó vallású.

1 milliárd 326 millió ember animista (buddhista, sintoista, stb.)

Európában 250 millió

Latinamerikában 226 millió

Északamerikában 55 millió

Ázsiában 47 millió

Afrikában 52 millió

Oceániában 4 millió a katolikusok száma.

1969 áprilisában alakult meg Rómában a Biblia Apostolság katolikus világszövetsége. A szövetség elnöke, König bíboros a világ püspökeihez intézett levelében arra hívja fel őket, hogy minden országban hozzanak létre az apostolkodás fejlesztésére egyéni csoportokat, ezenkívül nevezzenek ki delegációt, amely az illető országot Rómában, a Világszövetség székhelyén képviseli.

1948-1968 között Közép-Európában 12 ezer új templom épült. Ebből 6 ezer Nyugatnémetországban, 4 ezer Franciaországban, 1500 Hollandiában, 500 Ausztriában.

találunk, akinek jellemességéről meggyőződünk és akivel azonos felfogáson vagyunk az élet és a házasság kérdései tekintetében. Ehhez az érzelmi és akarat tényezőt hozzájárulhat az érzelmi vonzódás, szerelm is, ez azonban nem tartozik a szeretet lényegéhez. Sok fiatal házasság nem tudja ezt, s azt hiszi, hogy amikor néhány évi házasság után az érzelmi kísérőjelenség elmarad, ezzel szeretetük is megszűnt egymás iránt.

A szeretet az akarat tevékenysége, tökéletessége. Az akaratot pedig az értelemnek kell irányítania, akar pedig az értelemnek, amelyek rendszerint elhomályosítják az értelem («A szerelmem sötét verem», Petőfi). Amíg tehát készek vagyunk feláldozni saját akaratunkat, áldozatot hozunk, hűségesek maradunk és teljesítjük házastársunk iránti köteleltségeinket, addig nyugodtak lehetünk arról, hogy szeretjük őt — még akkor is, ha érzelmeink gyengültek, vagy elapadtak volna.

FELHÍVÁS!

Kérjük azokat a szülőket, akik azzal a gondolatmal foglalkoznak, hogy gyermekeiket a magyar gimnáziumba küldik tanulni, hogy időben kérjenek jelentkezési ívet és időben jelentsék be gyermekeiket, mert késői jelentkezéseket helyhiány miatt nehezen vehetünk figyelembe.

Azok a tanulók, akik az iskolaévet hűsvét körül fejezik be, az első gimnázium megkezdése előtt, április-június hónapokban előkészítő tanfolyamra is jelentkezhetnek hozzánk.

Burg Kastl-i Magyar Gimnázium
Igazgatósága

Keresünk

valódi vagy átképzett

**SZERSZÁMLAKATOSOKAT
SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET**

**nagy karosszéria
szerszámok gyártásához.**

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

**Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCH GLADBACH**

Megnyílt!

Svájc legnagyobb magyar étterme,

a

**Restaurant «Juliska»
Zürichben,**

a volt Columna z. Treu, Egli Gusti helyén, Marktasse 21 szám alatt.

Esténként 2 tagú magyar cigányzenekar játszik, —

a személyzet magyar népviseletben szolgál fel.

Normális árak.

**Eredeti magyar borok
direkt importból.**

Magyar ételkülönlegességek.

Asztalfoglalás d. u. 4 órától —
Telefon: (051) 32 29 41

Önt is szívélyesen várjuk.

Vasárnap zárva.

Magyar fodrász Zürichben

A Paganini-Fodrászüzletben

(Blecherweg 10, 1 perc a Paradepl-tól, a Cinemonde mozival szemben)

Sági József úri-fodrász

készséggel várja magyar vendégeit.

Elsőrangú kiszolgálás!

Tel. (051) 25 81 17. (Bejelentkezés ajánlatos.)

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltárú — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa.

családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló véres-májás hurka, sütőkolbász és egyéb friss disznótoros áru!

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich,
Tel. (051) 25 13 56

Magyaros ajándéktárgyak —

Különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatkézszerék és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forschstr. 16. — 8008 Zürich
(Kreuzplatz-nál). Tel. (051) 34 17 88

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei
9000 St.Gallen, Gallsstr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28
Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190
Postcheckamt Stuttgart.
Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank
Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben
Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa
Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Gallsstr. 41 Tel. (071) 22 55 28

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der BRD.:
7000 Stuttgart O. Weastr. 65.
Fernruf: 43 37 86 Postcheckkonto: Ung.
Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.
Verantwortlich: **P. Szőke János**
Erscheint monatlich
Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk (A Kereszt Népe)
(Het Kruidragend Volk)
verschijnt maandelijks in Nederland
Administratie: Hobbemakade 51 Amster-
dam. Post giro: «A Kereszt Népe»
Amsterdam. Nr. 1462200 Tel. 020-736891
Redaktie: **P. Matvasovich Henrik**
Houtlan 4 Nijmegen
bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:
9053 Teufen App. «Fernblick»
Telephon: (071) 33 11 49
Postcheckkonto: Sparkassa der Adminis-
tration St.Gallen 90 636
Verantwortlich: **Dr. Vecsey Lajos**

Életünk — (Magyar Ház)
Megjelenik havonta — Verschijnt maan-
delijks — Periodique mensuel
Szerkesztő és kiadó: **P. Salamon László**
Brüsszel 5. Gewijde Boomstraat 123.
123 rue de l'Arbre Bénit Bruxelles 5.
Tel. (02) 48 53 36
C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie
9, rue des Deux Gares Paris 10.
Tel.: COM 74 32
Postacek: Paris 13 419 37
Directeur de la Publication:
P. Dr Ruzsik Vilmos Előfizetés egy
évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:
P. Dr Radnai Tibor
1010 Wien Stephansplatz 5.
Tel. 0222 52 00 222
Balla Sándor 4020 Linz/Donau,
Senefelderstr. 6 Tel. 42 5 86

Életünk
Redaktion für Skandinavien
Ungerska Självavarden
P. Solymár János S. J.
Drottningg. 88 B ö g.
11136 Stockholm C
Tel. 111636 Postgiro: 40 43 15